

Ročník 1992

Zbierka zákonov

ČESKEJ A SLOVENSKEJ FEDERATÍVNEJ REPUBLIKY

ČESKEJ REPUBLIKY / SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Čiastka 48

Rozoslaná 29. mája 1992

OBSAH:

228. Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa devízový zákon č. 528/1990 Zb.
229. Zákon o komoditných burzách
230. Zákon o Federálnej železničnej polícii
231. Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa Zákonník práce a zákon o zamestnanosti
232. Zákon o policajných vysokých školách a o zriadení Policajnej akadémie
233. Zákon o použití prebytku štátneho rozpočtu federácie za rok 1991
-

228**Z Á K O N**

z 22. apríla 1992,

ktorým sa mení a dopĺňa devízový zákon č. 528/1990 Zb.

Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Čl. I

Devízový zákon č. 528/1990 Zb. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 2 písm. e) sa za slová „zahraničné cenné papiere“ dopĺňajú čiarka a slová „vkladové listy znejúce na cudziu menu“.

2. V § 2 písm. f) sa spojka „a“ medzi slovami „kúpa“ a „predaj“ nahrádza čiarkou a v texte v zátvorke sa vypúšťa slovo „pôžička“.

3. § 3 znie:

„§ 3

(1) Devízovou bankou sa na účely tohto zákona rozumie banka so sídlom v tuzemsku a pobočka zahraničnej banky, pokiaľ sa z povolenia pôsobí ako banka¹⁾ nevytlúčilo obchodovanie s devízovými hodnotami alebo vykonávanie platobného styku so zahraničím.

(2) Pokiaľ tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na devízovú banku, s výnimkou pobočky zahraničnej banky, ustanovenia upravujúce právne postavenie devízových tuzemcov - právnických osôb. Pobočka zahraničnej banky sa pri výkone svojej činnosti vyplývajúcej z povolenia pôsobiť ako banka nepovažuje za devízového cudzozemca.“.

Odkaz č. 1) znie:
„1) § 6 zákona č. 21/1992 Zb. o bankách.“.

4. § 5 znie:

„§ 5

(1) Devízovými tuzemcami sú fyzické osoby, ktoré majú v tuzemsku trvalý pobyt,²⁾ a právnické osoby, ktoré majú v tuzemsku svoje sídlo.

(2) Ostatné fyzické a právnické osoby sú devízovými cudzozemcami. Devízovými cudzozemcami sú takisto medzinárodné organizácie so sídlom v tuzemsku zriadené a vyvíjajúce činnosť v Českej a Slovenskej Federatívnej Republike podľa osobitných predpisov.³⁾

(3) Práva a povinnosti devízových tuzemcov - právnických osôb sa vzťahujú takisto na devízových tuzemcov, ktorí sú fyzickými osobami - podnikateľmi^{3a)} pri vykonávaní ich podnikateľskej činnosti.“.

Odkaz č. 2), 3) a 3a) znejú:

„²⁾ Zákon č. 135/1982 Zb. o hlásení a evidencii pobytu občanov. Zákon č. 123/1992 Zb. o pobyte cudzincov na území Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

³⁾ Zákon č. 116/1985 Zb. o podmienkach činnosti organizácií s medzinárodným prvkom v Československej socialistickej republike v znení zákona č. 157/1989 Zb.

^{3a)} § 2 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník.“.

5. V § 6 ods. 2 písm. b) sa za slovo „cirkvám“ vkladajú čiarka a slová „náboženským spoločnostiam⁴⁾“ a v § 6 ods. 2 písm. b) sa dopĺňajú čiarka a slová „pokiaľ nejde o ich podnikateľskú činnosť;“

Odkaz č. 4) znie:

„⁴⁾Zákon č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností.“.

6. V § 6 ods. 2 písm. c) sa dopĺňajú slová „a fyzickým osobám - podnikateľom pri vykonávaní ich podnikateľskej činnosti;“.

7. § 7 ods. 2 písm. a) znie:

„a) s devízovými hodnotami, ktoré podliehajú ponukovej povinnosti (§ 11 ods. 1, § 17 ods. 1) a ktoré devízová banka odmieta kúpiť (§ 12 ods. 3, § 17 ods. 7) a vydala im o tom potvrdenie,“.

8. V § 7 ods. 4 sa vypúšťajú slová „- fyzické osoby“.

9. § 7 ods. 5 znie:

„(5) Iné osoby, ktorým Štátna banka česko-slovenská udelila povolenie na obchodovanie s devízovými hodnotami a na vykonávanie platobného styku so zahraničím, majú v rozsahu tohto povolenia práva a povinnosti ustanovené týmto zákonom devízovej banke. Štátna banka česko-slovenská ustanoví opatrením vyhláseným v Zbierke zákonov podmienky pre vykonávanie zmenárenskej činnosti týmito osobami.“.

10. § 8 ods. 1 znie:

„(1) Devízový tuzemec môže platiť do zahraničia a prijímať platby zo zahraničia, pokiaľ z vykonávacieho predpisu alebo z povolenia Štátnej banky česko-slovenskej alebo z povolenia iného devízového orgánu urobeného po dohode so Štátnou bankou česko-slovenskou nevyplýva inak, výhradne prostredníctvom devízovej banky, pokiaľ sa platobný styk uskutočňuje bezhotovostne.“.

11. Z nadpisu tretej časti sa vypúšťajú slová „a devízových cudzozemcov“.

12. V § 9 ods. 1 sa slová „na výzvu príslušného devízového orgánu ohlásiť mu v ustanovenej lehote“ nahrádzajú slovami „Štátnej banke česko-slovenskej ohlásiť“ a slová „na podnikaní“ sa vypúšťajú.

13. § 9 ods. 2 znie:

„(2) Vykonávací predpis ustanoví lehotu na splnenie ohlasovacej povinnosti podľa odseku 1

a môže ustanoviť, na ktoré prípady sa táto povinnosť nevzťahuje. V odôvodnených prípadoch možno devízového tuzemca - právnickú osobu od ohlasovacej povinnosti úplne alebo čiastočne oslobodiť udelením devízového povolenia.“.

14. V § 11 ods. 3 sa slovo „kmeňového“ nahrádza slovom „základného“.

Odkaz č. 6) znie:

„⁶⁾ Obchodný zákonník.“.

15. V § 11 ods. 6 sa slová „obchodovania s devízovými prostriedkami (§ 7 ods. 3)“ nahrádzajú slovami „prípádov uvedených v § 7 ods. 3 a § 14 ods. 1, a pokiaľ sa nevydalo devízové povolenie podľa odseku 4 s účelovým určením použitia týchto devízových prostriedkov.“.

16. V § 12 ods. 2 sa druhá veta nahrádza týmto textom: „Kúpa devíz sa uskutočňuje podľa kurzu platného v deň uvedený v platobnom príkaze zahraničnej banky. Ak nie je deň uvedený, uskutočňuje sa kúpa devíz podľa kurzu platného v deň, keď devízová banka dostala platobný príkaz zahraničnej banky v prospech devízového tuzemca - právnickej osoby. Iba v prípade, keď devízová banka nemôže zistiť sumu poukazovanú zahraničnou bankou v prospech devízového tuzemca - právnickej osoby inak ako na základe výpisu z príslušného účtu, prepočíta sa táto suma podľa kurzu platného v deň uvedený vo výpise z účtu zahraničnej banky.“.

17. V § 13 ods. 1 sa za slová „na základe“ vkladá slovo „iného“ a dopĺňa sa druhá veta, ktorá znie: „To neplatí, pokiaľ ide o peňažný ústav devízového tuzemca - právnickej osoby vyplývajúci z dlhopisov znejúcich na česko-slovenskú menu so splatnosťou do jedného roka.“.

18. § 13 ods. 2 a 3 znejú:

„(2) Úhrada devízových prostriedkov podľa odseku 1 sa uskutočňuje podľa kurzu platného v deň vykonania úhrady, ktorý je nevyhnutný pre dodržanie splatnosti peňažného záväzku. Ak deň splatnosti nie je uvedený, uskutočňuje sa úhrada devízových prostriedkov podľa kurzu dohodnutého medzi devízovou bankou a devízovým tuzemcom - právnickou osobou. V ostatných prípadoch sa úhrada uskutočňuje podľa kurzu platného v deň prijatia príkazu devízového tuzemca - právnickej osoby na úhradu devízovou bankou.“.

(3) Štátna banka česko-slovenská určuje postup devízových bánk pri uskutočňovaní úhrad podľa odseku 1 a vyhlasuje ho opatrením v Zbierke zákonov.“.

19. Za § 13 sa vkladajú § 13a, 13b a 13c, ktoré znejú:

„§ 13a

(1) Devízová banka je povinná predať devízovému tuzemcovi -právnickej osobe za česko-slovenskú menu devízové prostriedky na úhradu výdavkov fyzickej osoby spojených s jej vyslaním na zahra-

ničnú pracovnú cestu touto právnickou osobou v rozsahu ustanovenom v osobitnom predpise.^{6a)}

(2) Devízová banka je povinná previesť do zahraničia úhradu v devízových prostriedkoch zodpovedajúcu protihodnote česko-slovenskej meny zloženej devízovým tuzemcom - právnickou osobou určenú na krytie nákladov činnosti jej organizačnej zložky v zahraničí.

(3) Devízová banka je povinná predať devízovému tuzemcovi - právnickej osobe na jej žiadosť devízové prostriedky alebo vykonať úhradu devízových prostriedkov devízovému cudzozemcovi v rozsahu nevyhnutnom

- a) na zabezpečenie obrany a bezpečnosti štátu,
- b) na úhradu výdavkov spojených s poskytovaním služieb v oblasti zahraničného cestovného ruchu a platených v zahraničí.

(4) Vykonávací predpis ustanoví, ktorým devízovým tuzemcom - právnickým osobám je devízová banka povinná predať devízové prostriedky alebo ktoré majú právo úhrady devízových prostriedkov podľa odseku 3 písm. a).

§ 13b

Devízový orgán príslušný podľa § 6 ods. 2 môže v odôvodnených prípadoch udeliť devízovému tuzemcovi - právnickej osobe devízové povolenie na výnimočný nákup devízových prostriedkov nad rámec prípadov uvedených v § 13 ods. 1 alebo § 13a ods. 1 až 3.

§ 13c

Devízová banka je povinná predať devízovému tuzemcovi - právnickej osobe devízové prostriedky nevyhnutné na splnenie peňažného záväzku vyplývajúceho z emisie tuzemských cenných papierov znejúcich na cudziu menu.^{6b)}

Odkazy č. 6a) a 6b) znejú:

^{6a)}Zákon č. 119/1992 Zb. o cestovných náhradách.

^{6b)}Zákon č. 530/1990 Zb. o dlhopisoch.“.

20. § 14 znie:

„§ 14

(1) Devízový tuzemec - právnická osoba sa môže bez devízového povolenia zmluvne zaviazat' na peňažné plnenie voči devízovému cudzozemcovi, ak môže na splnenie tohto záväzku použiť svoje peňažné prostriedky, s výnimkou:

- a) nákupu nehnuteľností v zahraničí,
- b) nákupu zahraničných cenných papierov,
- c) prijatia peňažného úveru od devízového cudzozemca.

(2) V prípadoch, na ktoré sa nevzťahuje odsek 1, sa môže devízový tuzemec - právnická osoba zmluvne zaviazat' na peňažné plnenie voči devízovému cudzozemcovi iba po udelení devízového povolenia. Vykonávací predpis môže ustanoviť ďalšie prípady, pre ktoré sa toto povolenie nevyžaduje.“.

21. V § 15 ods. 1 písm. c) sa vypúšťajú slová „na podnikaní“.

22. § 15 ods. 2 sa vypúšťa.

Doterajší odsek 3 sa označuje ako odsek 2.

23. V § 16 sa za odsek 1 vkladá nový odsek 2, ktorý znie:

„(2) Devízový tuzemec - fyzická osoba zamestnaná v zahraničí musí povinnosť ustanovenú v odseku 1 splniť bez meškania po návrate do tuzemska po končení tejto nepretržitej pracovnej činnosti v zahraničí.“.

Doterajší odsek 2 sa označuje ako odsek 3.

24. V § 17 ods. 4 a § 17 ods. 6 sa slová „obchodovania (§ 7 ods. 3), bez obmedzenia“ nahrádzajú slovami „prípadov uvedených v § 7 ods. 3 a § 23“.

25. V § 20 ods. 1 sa za slovo „povolení“ vkladá čiarka a slová „na platenie devízovému cudzozemcovi do zahraničia“ sa nahrádzajú slovami „ktoré v odôvodnených prípadoch môže vydať devízový orgán príslušný podľa § 6 ods. 2 písm. b)“.

26. V § 22 ods. 1 sa dopĺňa druhá veta, ktorá znie: „Tým nie je dotknutý postup devízovej banky podľa osobitného predpisu.^{6c)}“. Odkaz č. 6c) znie: „^{6c)}§ 37 zákona č. 21/1992 Zb.“.

27. V § 22 ods. 2 sa nahrádzajú slová „obchodovania (§ 7 ods. 3), bez obmedzenia“ slovami „prípadov uvedených v § 7 ods. 3 a § 23“.

28. § 23 znie:

„§ 23

(1) Devízový tuzemec - fyzická osoba sa môže bez devízového povolenia zmluvne zaviazat' na peňažné plnenie voči devízovému cudzozemcovi v cudzej mene, s výnimkou nákupu nehnuteľností v zahraničí, nákupu zahraničných cenných papierov a prijatia úveru od devízového cudzozemca, ak na splnenie tohto záväzku môže použiť v súlade s týmto zákonom:

- a) devízové prostriedky uložené na devízovom účte v devízovej banke,
- b) devízové prostriedky, ktoré jej je devízová banka povinná predať podľa § 20 a 21,
- c) devízové prostriedky, ktoré devízová banka odmietla od nej kúpiť a vydala jej o tom potvrdenie,
- d) devízové prostriedky, ktoré získa počas svojho pobytu v zahraničí,
- e) devízové prostriedky, na ktoré sa nevzťahujú povinnosti podľa § 17.

(2) Devízový tuzemec - fyzická osoba sa môže bez devízového povolenia zmluvne zaviazat' na peňažné plnenie v česko-slovenskej mene voči devízovému cudzozemcovi, s výnimkou

- a) nákupu nehnuteľností v zahraničí,
- b) nákupu zahraničných cenných papierov a
- c) prijatia peňažného úveru od devízového cudzozemca.

(3) V prípadoch, na ktoré sa nevzťahujú odseky 1 a 2, sa môže devízový tuzemec - fyzická osoba zmluvne zaviazat' na peňažné plnenie voči devízovému cudzozemcovi iba po udelení devízového povolenia. Vykonávací predpis môže ustanoviť ďalšie prípady, v ktorých sa toto povolenie nevyžaduje.“.

29. V § 24 ods. 1 písm. b) sa vypúšťajú slová „v tuzemsku a“.

30. § 25 znie:

„§ 25

Devízový cudzozemec môže nadobúdať vlastnícke právo k nehnuteľnostiam v Českej a Slovenskej Federatívnej Republike iba:

- a) dedením,
- b) pre diplomatické zastúpenie cudzieho štátu za podmienky vzájomnosti,
- c) ak ide i nehnuteľnosť nadobúdanú do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, z ktorých iba jeden je devízovým cudzozemcom, alebo ak má nadobudnúť nehnuteľnosť devízový cudzozemec - fyzická osoba od manžela, rodičov alebo prarodičov,
- d) výmenou tuzemskej nehnuteľnosti, ktorú vlastní, za inú tuzemskú nehnuteľnosť, ktorej hodnota neprevyšuje hodnotu pôvodnej nehnuteľnosti,
- e) pokiaľ má predkupné právo z titulu podielového spoluvlastníctva nehnuteľnosti,^{6d)}
- f) pokiaľ ide o stavbu, ktorú devízový cudzozemec vystaval na vlastnom pozemku,
- g) pokiaľ tak výslovne ustanovuje osobitný zákon.⁷⁾“.

Odkazy č. 6d) a 7) znejú:

^{6d)} Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (úplne znenie č. 47/1992 Zb.).

⁷⁾ Napr. Zákon č. 403/1990 Zb. o zmiernení následkov niektorých majetkových krívd v znení neskorších predpisov, zákon č. 427/1990 Zb. o prevodoch vlastníctva štátu k niektorým veciam na iné právnické alebo fyzické osoby v znení neskorších predpisov, zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení zákona č. 92/1992 Zb.“.

31. § 28 sa za slová „zahraničné platobné dokumenty“ vkladá čiarka a slová „vkladné knižky znejúce na cudziu menu“.

32. V § 29 sa za odsek 2 dopĺňa nový odsek 3, ktorý znie:

„(3) Štátna banka česko-slovenská môže ustanoviť opatrením v Zbierke zákonov maximálne sumy devízových prostriedkov, ktoré možno vyviezť do zahraničia v hotovosti.“.

33. V § 31. ods. 3 písm. b) sa za slovo „zdedené“ dopĺňa slovo „zlaté“.

34. Siedma časť znie:

**„S I E D M A Č A S Ť
MAJETKOVÁ ÚČASŤ V ZAHRANIČÍ**

§ 34

(1) Devízový tuzemec sa môže majetkovo zúčastňovať v zahraničí len s devízovým povolením Štátnej banky česko-slovenskej vydaným po dohode s Federálnym ministerstvom financií a Federálnym ministerstvom zahraničného obchodu.

(2) Majetkovou účasťou v zahraničí sa rozumie na účely tohto zákona majetkový podiel devízového

tuzemca na právnickej osobe, ktorá je devízovým cudzozemcom, alebo majetková účasť devízového tuzemca na podnikaní devízového cudzozemca, ak s touto účasťou je spojené právo devízového tuzemca podieľať sa na zisku a jeho povinnosť podieľať sa na strate.

(3) Devízový tuzemec môže prevádzať svoju majetkovú účasť v zahraničí na devízového cudzozemca len s devízovým povolením Štátnej banky česko-slovenskej vydaným po dohode s Federálnym ministerstvom financií a Federálnym ministerstvom zahraničného obchodu.

(4) Vykonávací predpis Federálneho ministerstva financií, Štátnej banky česko-slovenskej a Federálneho ministerstva zahraničného obchodu môže ustanoviť, kedy sa povolenie podľa odsekov 1 a 3 nevyžaduje, a ustanoviť náležitosti takého povolenia. Devízové povolenia podľa odsekov 1 a 3 nahrádzajú devízové povolenia vyžadované podľa § 14 a § 23 ods. 3, prípadne podľa § 10 ods. 2 a § 16 ods. 3.“.

35. V § 35 ods. 1 sa za slová „v česko-slovenskej alebo v“ vkladá slovo „dohodnutej“ a na konci sa dopĺňa veta, ktorá znie: „Tým nie je dotknutý postup devízovej banky podľa osobitného predpisu.“.

36. § 35 ods. 2 znie:

„(2) Za cudzozemský účet sa považuje takisto:

- a) vkladový účet v banke^{8a)} v prípade, že sa vlastník účtu stal devízovým cudzozemcom, alebo preto, že ho devízový cudzozemec zdedil,
- b) vkladový list vydaný bankou v prípade, že jeho vlastník je devízovým cudzozemcom alebo sa jeho vlastník stal devízovým cudzozemcom alebo ho devízový cudzozemec zdedil.“.

Odkaz č. 8a) znie:

„^{8a)}Zákon č. 21/1992 Zb.“.

37. V § 36 ods. 3 sa dopĺňajú druhá a tretia veta, ktoré znejú: Toto povolenie sa nevyžaduje, ak ide o prevod dedičstva alebo výživného (§ 31 a 32). Vykonávací predpis môže ustanoviť ďalšie prípady, kedy sa devízové povolenie nevyžaduje.“.

38. § 38 znie:

„§ 38

(1) Ak devízový orgán zistí, že osoba, u ktorej vykonáva devízovú kontrolu podľa § 37, porušila povinnosti, ktoré sú jej ustanovené týmto zákonom, uloží jej, aby zistené nedostatky v určenej lehote odstránila.

(2) Devízový orgán môže uložiť devízovému tuzemcovi - právnickej osobe, ktorá porušila povinnosti ustanovené jej týmto zákonom, pokutu až do výšky 1 milióna Kčs. Devízový orgán pritom postupuje podľa predpisov o správnom konaní.^{8b)}

(3) Pokuta uložená podľa odseku 2 je splatná do 30 dní odo dňa doručenia právoplatného rozhodnutia devízového orgánu o uložení pokuty osobe uvedenej v odseku 2. Pokuty sa odvádzajú do štátneho rozpočtu republiky príslušnej podľa sídla alebo bydliska osoby, ktorej sa pokuta uložila.

(4) Devízový orgán môže uložiť pokutu podľa odseku 2 do jedného roka odo dňa zistenia porušenia tohto zákona, najneskôr však do 10 rokov odo dňa, v ktorom sa povinnosť porušila.“.

Odkaz č. 8b) znie:

„^{8b)}Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).“.

39. V § 41 sa za odsek 1 vkladá nový odsek 2, ktorý znie:

„(2) Orgány colnej správy prijímajú na hraničných priechodoch do úschovy takisto česko-slovenskú menu, na ktorej dovoz sa vyžaduje devízové povolenie, ak osoba cestujúca do tuzemska toto povolenie nemá.“.

Doterajší odsek 2 sa označuje ako odsek 3 a vkladajú sa v ňom za slová „odseku 1“ slová „a 2“.

40. V § 43 písm. f) sa slová „prijíma úver v devízových prostriedkoch od devízového cudzozemca“ nahrádzajú slovami „prijíma peňažný úver od devízového cudzozemca“, v písmene g) sa na konci vypúšťajú slová „a v tuzemsku“ a za písmeno m) sa dopĺňa nové písmeno n), ktoré znie:

„n) neposkytuje súčinnosť devízovému orgánu vykonávajúcemu devízovú kontrolu (§ 37 ods. 3).“.

41. § 44 prvá veta znie: „Devízové priestupky podľa § 43 písm. a) až j) prejednávajú príslušné orgány miestnej správy,¹⁰⁾ priestupky podľa § 43 písm. k), l), m) orgány colnej správy, a ak ide o devízový priestupok podľa § 43 písm. n), devízové orgány.“.

Odkaz č. ¹⁰⁾ znie:

„¹⁰⁾Zákon Českej národnej rady č. 200/1990 Zb. o priestupkoch.
Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 524/1990 Zb. Zákon Českej národnej rady č. 425/1990 Zb. o okresných úradoch, úprave ich pôsobnosti a niektorých ďalších opatreniach s tým súvisiacich.
Zákon Slovenskej národnej rady č. 472/1990 Zb. o organizácii miestnej štátnej správy.“.

42. V § 44 ods. 2 sa slová „Zboru národnej bezpečnosti“ nahrádzajú slovom „polície“^{11a)}“.

Odkaz č. 11a) znie:

„^{11a)} Zákon Slovenskej národnej rady č. 204/1991 Zb. o Policajnom zbore Slovenskej republiky.
Zákon Českej národnej rady č. 283/1991 Zb. o Polícii Českej republiky.“.

43. § 45 od. 1 písm. b) znie:

„b) pokutu až do výšky 20 000 Kčs za devízové priestupky uvedené v § 43 písm. b) až n),“.

44. Za § 46 sa zaraďuje nový oddiel 3, ktorý včítane nadpisu znie:

Oddiel 3

§ 46a

Blokové konanie

Devízový priestupok, ktorý bol spoľahlivo zistený, a ak nestačí dohovorenie osobe, ktorá sa priestupku dopustila, môžu orgány uvedené v § 44 so súhlasom tejto osoby prejednať v blokovanom

konaní a uložiť blokovú pokutu až do výšky 5000 Kčs.“.

45. § 48 ods. 1 znie:

„(1) Na rozhodovanie o devízovom povolení podľa tohto zákona sa vzťahujú predpisy o správnom konaní,^{8b)} s výnimkou uvedenou v odseku 2.“.

46. § 46 ods. 2 sa vypúšťa a odsek 3 sa označuje ako odsek 2.

47. V § 49 sa za slová „Štátna banka česko-slovenská“ vkladajú slová „po dohode s ministerstvami financií republík“.

48. Za § 49 sa vkladajú nové § 49a a 49b, ktoré znejú:

„§ 49a

(1) Federálne ministerstvo financií po dohode so Štátnou bankou česko-slovenskou a Federálnym ministerstvom zahraničného obchodu upraví vykonávacím predpisom spôsob vyporiadania nárokov z odberných poukazov podniku zahraničného obchodu Tuzex a zo zostatkov účtov v nich vedených.

(2) Nároky podľa odseku 1 možno uplatniť do jedného roka odo dňa účinnosti tohto zákona.

§ 49b

Štátna banka česko-slovenská po dohode s Federálnym ministerstvom financií ustanoví opatrením vyhláseným v Zbierke zákonov postup devízových tuzemcov - právnických osôb v prípade prijatia platby v devízových prostriedkoch v hotovosti v oblasti operatívnej evidencie a výkazníctva.“.

49. § 51 ods. 2 znie:

„(2) Devízové účty devízových tuzemcov - právnických osôb (§ 5 ods. 1 a 2) zriadené podľa doterajších predpisov zostávajú zachované, a to s výnimkou devízových účtov zriadených podľa § 11 ods. 3, do ich vyčerpania. Pre použitie zostatkov na devízových účtoch platí ustanovenie § 11 ods. 6. Devízové účty devízových tuzemcov - právnických osôb zriadené na základe devízového povolenia sa riadia podmienkami ustanovenými v tomto povolení.“.

Čl. II

Pokiaľ sa v devízovom zákone používa pojem „devízový peňažný ústav“, rozumie sa tým naďalej „devízová banka“.

Čl. III

(1) Zrušujú sa:

- § 17 ods. 2 písm. c), § 18 ods. 1, § 19 ods. 1 písm. i) a 22 písm. j zákona č. 42/1980 Zb. o hospodárskych stykoch so zahraničím v znení neskorších predpisov,
- vyhláška Federálneho ministerstva zahraničného obchodu a Federálneho ministerstva financií č. 8/1981 Zb. o odberných poukazoch PZO Tuzex,
- vyhláška Federálneho ministerstva financií č. 370/1990 Zb. o oprávnení na predaj tovaru

a poskytovanie služieb na území Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky za devízové prostriedky,

4. vyhláška Federálneho ministerstva financií a Štátnej banky česko-slovenskej č. 583/1990 Zb., ktorou sa vykonáva devízový zákon.

(2) Povolenia na predaj tovaru a poskytovanie služieb za devízové prostriedky na území Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky vydané podľa zákona č. 42/1980 Zb. o hospodárskych stykoch so zahraničím v znení neskorších predpisov strácajú platnosť dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čl. IV

Predsedníctvo Federálneho zhromaždenia sa splnomocňuje, aby v Zbierke zákonov vyhlásilo úplné znenie devízového zákona č. 528/1990 Zb., ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných týmto zákonom.

Čl. V

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júlom 1992.

229

Z Á K O N

z 23. apríla 1992,

o komoditných burzách

Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa uznieslo na tomto zákone:

názve použiť označenie „burza“, len ak tak ustanovuje osobitný zákon.¹⁾

P R V Á Č A S Ť ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Komoditná burza

(1) Komoditnou burzou je právnická osoba zriadená podľa tohto zákona (ďalej len „burza“) na organizovanie burzových obchodov s tovarom, ktorý nie je predmetom burzového obchodu podľa osobitného zákona¹⁾ (ďalej len „komodity“).

(2) Burza zodpovedá za porušenie svojich záväzkov celým svojím majetkom. Členovia burzy, ktorí sú povinní vložiť vklad alebo platiť členský príspevok, ručia za záväzky burzy do výšky svojho nesplateného vkladu, prípadne do výšky nesplateného členského príspevku. Rozsah ďalšieho ručenia členov burzy, ktorí sú povinní platiť členský príspevok, môže určiť štatút burzy (ďalej len „štatút“).

(3) Prípadný zisk z činnosti burzy nemožno za jej trvania rozdeliť medzi zakladateľov ani iných členov burzy a možno ho použiť len na zabezpečenie ďalšieho rozvoja burzy.

(4) Iné osoby než burzy zriadené podľa tohto zákona môžu vo svojom obchodnom mene alebo

§ 2

Burzové obchody

(1) Burzovým obchodom je kúpa a predaj komodít osobami oprávnenými na burzové obchody dojednané na burze v miestnostiach a hodinách určených pre burzové zhromaždenie, prípadne aj mimo burzy za podmienok určených týmto zákonom a štatútom, pokiaľ cenu z tohto obchodu zaznamenal príslušný orgán burzy.

(2) Burzovým obchodom sú aj pomocné obchody uzavierané na burze, ktoré súvisia s komoditami predávanými na burze, najmä poisťné zmluvy, zmluvy o uskladnení, zmluvy o preprave vecí a zaisielateľské zmluvy.

D R U H Á Č A S Ť ZALOŽENIE A VZNIK BURZY

§ 3

Založenie burzy

(1) Burzu môžu založiť iba osoby zapísané v obchodnom registri²⁾ (ďalej len „zakladatelia“) uzavretím zakladateľskej zmluvy.

¹⁾ Zákon č. 214/1992 Zb. o burze cenných papierov.

²⁾ Nariadenie vlády ČSFR č. 63/1992 Zb. o Obchodnom vestníku.

(2) Zakladateľskú zmluvu musia uzavrieť aspoň traja zakladatelia. Podpisy zakladateľov musia byť úradne overené.

(3) Zakladateľská zmluva obsahuje:

- a) určenie zakladateľov uvedením obchodného mena, u právnických osôb sídla, u fyzických osôb bydliska, a predmetu podnikania,
 - b) názov, ktorý musí obsahovať označenie „burza“,
 - c) sídlo burzy,
 - d) predmet a druh burzových obchodov,
 - e) druh a výšku vkladov zakladateľov, z ktorých sa budú uhrádzať náklady prevádzky burzy,
 - f) spôsob zabezpečenia prostriedkov na úhradu nákladov prvého roka prevádzky burzy,
 - g) vyhlásenia zakladateľov o dohode návrhu štatútu,
 - h) vyhlásenia zakladateľov, či sa dohodli na zriadení rozhodcovského súdu pôsobiaceho pri burze (ďalej len „burzový rozhodcovský súd“) a na jeho poriadku,
 - i) mená a bydliská prvých členov burzovej komory, ktorých voľba inak prislúcha valnému zhromaždeniu členov burzy (§ 10 ods. 3).
- (4) Návrh štatútu je prílohou zakladateľskej zmluvy.

§ 4

Štatút

(1) Štatút obsahuje:

- a) názov a sídlo burzy,
- b) vymedzenie predmetu a druhu burzových obchodov,
- c) bližšie podmienky pre vznik členstva na burze a pre návštevu burzových zhromaždení,
- d) konkretizáciu práv a povinností členov burzy,
- e) bližšie určenie osôb oprávnených na burzové obchody, podmienky vylúčenia týchto osôb z burzových obchodov včítane konkretizácie práv a povinností týchto osôb,
- f) podrobnejší postup pri vymenúvaní a odvolávaní osôb oprávnených na sprostredkovanie burzových obchodov (ďalej len „dohodcovia“), spôsob ich odmeňovania a podmienky, za ktorých sú oprávnení uzavierať burzové obchody vo svojom mene,
- g) určenie spôsobu, ako sa členovia burzy podieľajú na zabezpečovaní nákladov na prevádzku burzy a prípadne aj rozsah ich ručenia za záväzky burzy nad rozsah ustanovený zákonom,
- h) podrobnejšiu úpravu pôsobnosti orgánov burzy a počet členov burzovej komory,
- i) spôsob, akým sa ustanovujú pravidlá pre uzavieranie zmlúv, ktoré sú burzovými obchodmi, ich sprostredkovanie a splnenie (ďalej len „burzové pravidlá“),
- j) spôsob určenia a zverejňovania kurzov,
- k) pravidlá hospodárenia s majetkom burzy,
- l) podrobnejšie pravidlá pre preskúmanie rozhodnutí burzovej komory valným zhromaždením, pre prijatie rozhodnutia o zrušení

burzy a postupe pri jej likvidácii, včítane spôsobu rozdelenia likvidačného zostatku.

(2) Burzová komora uverejní štatút a poriadok burzového rozhodcovského súdu v Obchodnom vestníku.³⁾

Štátne povolenie

§ 5

(1) Burza môže vzniknúť len na základe a v medziach štátneho povolenia (ďalej len „povolenie“).

(2) Zakladatelia požiadajú pred podaním návrhu na zápis burzy do obchodného registra o povolenie na prevádzkovanie burzy.

(3) V žiadosti zakladateľa uvedú:

- a) názov a sídlo burzy,
 - b) premet a druh burzových obchodov, ktoré sa majú na burze prevádzkovať,
 - c) svoje obchodné meno, predmet podnikania, u právnických osôb sídlo a u fyzických osôb bydlisko.
- (4) Žiadosť o udelenie povolenia podpíšu všetci zakladatelia a pripoja k nej tieto doklady:
- a) zakladateľskú zmluvu,
 - b) štatút,
 - c) poriadok burzového rozhodcovského súdu, pokiaľ sa má pri burze zriadiť.

(5) Povolenie je potrebné aj na zmenu štatútu a poriadku burzového rozhodcovského súdu. V týchto prípadoch žiada o povolenie burzová komora a k žiadosti pripojí uznesenie valného zhromaždenia o ich zmene. Zmena štatútu a poriadku burzového rozhodcovského súdu nadobúda účinnosť dňom právoplatnosti povolenia.

§ 6

(1) Povolenie na prevádzkovanie burzy udeľuje príslušný orgán štátnej správy Českej republiky alebo Slovenskej republiky (ďalej len „príslušný orgán štátnej správy“).

(2) Príslušný orgán štátnej správy neudelí povolenie, ak

- a) štatút alebo poriadok burzového rozhodcovského súdu je v rozpore s právnymi predpismi,
- b) navrhovaný druh burzového obchodu by mohol ohroziť trh základných surovín, s ktorým sa má na burze obchodovať.

§ 7

(1) Príslušný orgán štátnej správy rozhodne o žiadosti o povolenie do 60 dní odo dňa jej doručenia.

(2) V rozhodnutí, ktorým sa vydáva povolenie, uvedie príslušný orgán štátnej správy názov a sídlo burzy, predmet a druh obchodov, ktoré sa môžu na burze uzavierať. Súčasťou povolenia je schválenie štatútu, a ak je zriadený, aj poriadku burzového rozhodcovského súdu.

²⁾ § 3 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník.

(3) Odôvodnenie rozhodnutia, ktorým sa žiadosť zamieťa, musí obsahovať konkrétny dôvod, pre ktorý sa povolenie neudelilo.

(4) Príslušný orgán štátnej správy poskytne žiadateľovi pred rozhodnutím primeranú lehotu na odstránenie závad žiadosti, štatútu alebo poriadku burzového rozhodcovského súdu, prípadne na ich zmeny odporúčané príslušným orgánom štátnej správy.

§ 8

Zápis do obchodného registra

(1) Burza vznikne ku dňu zápisu do obchodného registra. Žiadosť o zápis do obchodného registra podpisujú všetci zakladatelia burzy. Podpisy zakladateľov musia byť úradne overené.

(2) Do obchodného registra sa zapisuje:

- názov a sídlo burzy,
- identifikačné číslo,
- obchodné meno a sídlo alebo bydlisko zakladateľov včítane výšky ich vkladov a rozsah ich ručenia za záväzky burzy, pokiaľ je ich ručenie podľa štatútu vyššie, než ustanovuje tento zákon,
- meno a bydlisko osoby alebo osôb, ktoré sú členmi štatutárneho orgánu burzy, s uvedením spôsobu, akým konajú a podpisujú sa za burzu,
- predmet a druhy burzových obchodov.

(3) K žiadosti o zápis sa prikladá:

- povolenie,
- zakladateľská zmluva,
- štatút,
- poriadok burzového rozhodcovského súdu, ak je zriadený.

T R E T I A Č A S Ť

ORGÁNY A VNÚTORNÉ POMERY BURZY

§ 9

Orgány burzy

(1) Orgánmi burzy sú:

- valné zhromaždenie,
- burzová komora.

(2) Štatútom možno zriadiť poradné orgány burzy.

§ 10

Valné zhromaždenie

(1) Najvyšším orgánom burzy je valné zhromaždenie, ktoré sa skladá zo všetkých členov burzy (§ 17).

(2) Valné zhromaždenie je schopné uznášať sa, ak je prítomná nadpolovičná väčšina členov burzy. Na prijatie uznesenia je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných členov burzy oprávnených hlasovať, ak tento zákon alebo štatút nevyžaduje kvalifikovanú väčšinu. Každý člen má jeden hlas. Hlasovať však nemôže člen, ktorý je v omeškani s platením členského príspevku.

(3) Do výlučnej pôsobnosti valného zhromaždenia patrí:

- voliť a odvolávať štatútom určený počet členov burzovej komory,
- uznášať sa na zmenách štatútu a poriadku burzového rozhodcovského súdu,
- uznášať sa na burzových pravidlách,
- rozhodovať o výške a lehote splatnosti členských príspevkov a zápisného,
- určiť výšku burzových poplatkov,
- zrušiť burzu a určiť osobu likvidátora,
- preskúmať na žiadosť dotknutých osôb rozhodnutia burzovej komory a predsedu burzovej komory za podmienok určených štatútom, s výnimkou rozhodnutia podľa § 22 ods. 2,
- uznášať sa na iných záležitostiach určených štatútom.

(4) Na uznesenie o zmene štatútu a poriadku burzového rozhodcovského súdu a o zrušení burzy je potrebný súhlas troch pätín všetkých členov burzy.

(5) Pravidlá pre zvolávanie a rokovanie valného zhromaždenia určuje štatút.

Burzová komora

§ 11

(1) Burzová komora je štatutárnym a riadiacim orgánom burzy. Ak zo štatútu nevyplýva niečo iné, koná za burzu predseda burzovej komory. Členovia burzovej komory, ktorí zaväzujú burzu, a spôsob, ktorým tak robia, sa zapisujú do obchodného registra.

(2) Burzová komora musí mať najmenej troch členov. Členov burzovej komory z dvoch tretín volí a odvoláva valné zhromaždenie a z jednej tretiny vymenúva a odvoláva príslušný orgán štátnej správy. Za člena burzovej komory nemožno voliť ani vymenovať pracovníka ústredného orgánu štátnej správy Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, Českej republiky a Slovenskej republiky.

(3) Členovia burzovej komory sa volia alebo vymenúvajú na dobu určenú v štatúte, najdlhšie však na dobu štyroch rokov. Ak štatút neurčí inak, možno členov voliť a vymenovať opätovne.

(4) Členom burzovej komory môže byť len fyzická osoba staršia ako 21 rokov, ktorá svojimi osobnými vlastnosťami a odbornou spôsobilosťou zaručuje riadny výkon funkcie.

(5) Člen burzovej komory môže zo svojej funkcie odstúpiť, je však povinný to oznámiť orgánu, ktorý ho zvolil alebo vymenoval. Tento orgán musí odstúpenie z funkcie prerokovať do troch mesiacov po tom, čo mu bolo odstúpenie oznámené. Výkon funkcie člena burzovej komory sa končí dňom, keď odstúpenie prerokoval alebo mal prerokovať orgán, ktorý ho zvolil alebo vymenoval.

(6) Pravidlá voľby členov burzovej komory, prípadne ďalšie požiadavky a podmienky členstva v burzovej komore, určí štatút.

§ 12

(1) Burzová komora rozhoduje o všetkých záležitostiach burzy, pokiaľ nie sú zverené valnému zhromaždeniu týmto zákonom, prípadne štatútom. Každý člen burzovej komory má jeden hlas.

(2) Do pôsobnosti burzovej komory patrí:

- a) rozhodovať o prijatí a vylúčení členov burzy,
- b) navrhovať valnému zhromaždeniu výšku a lehoty platenia členských príspevkov a zápisného, výšku burzových poplatkov, zmeny štatútu a poriadku burzového rozhodcovského súdu, zrušenie burzy a osobu likvidátora,
- c) rozhodovať o použití majetku burzy,
- d) v súlade so štatútom určovať miesto a dobu konania burzových zhromaždení,
- e) určovať za akých podmienok možno vydať vstupenky na burzové zhromaždenie,
- f) robiť opatrenia na zachovávanie poriadku na burzovom zhromaždení a čestnosti burzových obchodov (§ 25),
- g) navrhovať burzové pravidlá a určovať spôsob evidencie burzových obchodov,
- h) vymenúvať a odvolávať so súhlasom burzového komisára (§ 33) burzových dohodcov a vykonávať nad nimi dohľad,
- i) zakázať členovi burzy navštevovať burzové zhromaždenia (§ 20) z dôvodov a za podmienok určených štatútom,
- j) povoľovať činnosť súkromných dohodcov (§ 23 ods. 3) na burze,
- k) pozastavovať burzové obchody za podmienok určených štatútom,
- l) určiť a zverejňovať kurzy komodít,
- m) voliť a odvolávať členov burzových výborov, predsedu burzovej komory a generálneho sekretára burzy, členov predsedníctva burzového rozhodcovského súdu a vymenovať tajomníka burzového rozhodcovského súdu a jeho zástupcu,
- n) vydávať podrobné pravidlá (poriadky) pre jednotlivé oblasti svojej pôsobnosti vymedzené v štatúte,
- o) ďalšie záležitosti zverené jej štatútom.

§ 13

Zasadenie burzovej komory

(1) Burzová komora môže zasadať, ak je prítomná nadpolovičná väčšina členov burzovej komory zvolených valným zhromaždením i nadpolovičná väčšina členov vymenovaných príslušným štatutným orgánom. Na rozhodnutie je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny hlasov prítomných členov.

(2) Pri voľbe a odvolaní predsedu burzovej komory, generálneho sekretára burzy, pri schvaľovaní návrhu burzových pravidiel a pri rozhodovaní o protestoch proti rozhodnutiu burzových výborov alebo predsedu burzovej komory, ktoré sa týkajú oprávnenia obchodovať na burze alebo burzových obchodov, ako aj v ďalších prípadoch, pokiaľ tak určuje štatút, je potrebná prítomnosť dvoch tretín členov zvolených valným zhromaždením i vymenovaných príslušným štatutným orgánom a na

rozhodnutie je potrebný súhlas dvoch tretín prítomných členov.

(3) Pri rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedajúceho.

(4) Pravidlá pre zvolávanie a priebeh zasadania burzovej komory určuje štatút.

§ 14

Burzové výbory

(1) Burzová komora môže zriadiť na výkon činností uvedených v § 12 ods. 2 písm. b) a d) až l) burzové výbory.

(2) Burzové výbory môžu byť stále alebo dočasné. Pravidlá rokovania burzových výborov určuje štatút.

(3) Burzové výbory sú zložené z členov burzovej komory a z odborníkov v danej oblasti. Predsedu a členov burzových výborov vymenúva a odvoláva burzová komora.

§ 15

Predseda burzovej komory

(1) Predseda burzovej komory:

- a) riadi činnosť burzovej komory a zvoláva jej zasadanie,
- b) podpisuje rozhodnutia prijaté na zasadaní burzovej komory a zodpovedá za ich realizáciu,
- c) rozhoduje o všetkých záležitostiach, ktoré nie sú týmto zákonom alebo štatútom vyhradené valnému zhromaždeniu alebo zasadaniu burzovej komory alebo burzovému výboru,
- d) dohliada na dodržiavanie burzových predpisov,
- e) je oprávnený prijať rozhodnutie podľa § 12 ods. 2 písm. k), ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania.

(2) Za predsedu burzovej komory možno zvoliť iba jej člena.

§ 16

Generálny sekretár burzy

(1) Generálny sekretár burzy sa volí na zasadaní burzovej komory na návrh predsedu burzovej komory. Kandidát na funkciu generálneho sekretára burzy sa vyberá konkurzom.

(2) Generálny sekretár burzy je zamestnancom burzy a po dobu výkonu svojej funkcie nesmie prevádzkovať podnikateľskú činnosť, byť v zamestnaneckom alebo inom obdobnom pomere ani byť členom štatutárnych a dozorných orgánov právnických osôb zaoberajúcich sa podnikateľskou činnosťou.

(3) Generálny sekretár burzy:

- a) riadi činnosť burzového aparátu i všetkých ostatných zamestnancov burzy,
- b) pripravuje podklady pre zasadanie burzovej komory,
- c) uverejňuje závery a oznámenia burzovej komory,

- d) dbá na zachovávanie poriadku na burzových zhromaždeniach a je oprávnený vykázať osoby, ktoré rušia poriadok a nedbajú na jeho pokyny,
- e) plní ďalšie úlohy, ktorými ho poverí štatút, zasadanie burzovej komory alebo predseda burzovej komory.

(4) Generálny sekretár burzy má právo zúčastňovať sa s hlasom poradným na zasadaní valného zhromaždenia, burzovej komory a burzových výborov.

Š T V R T Á Č A S Ť

ČLENOVIA BURZY

§ 17

Vznik členstva

- (1) Členmi burzy sú:
- a) zakladatelia burzy (§ 3),
- b) burzovní dohodcovia (§ 29),
- c) členovia burzovej komory vymenovaní príslušným orgánom štátnej správy (§ 11 ods. 2) a generálny sekretár burzy (§ 16),
- d) osoby prijaté burzovou komorou za členov burzy.

(2) Ak štatút neurčuje inak, možno za člena burzy podľa odseku 1 písm. d) prijať iba osobu, ktorá má oprávnenie na výrobu alebo spracovanie tovaru, ktorý je predmetom burzových obchodov, alebo na obchodovanie s ním a na služby, ktoré s obchodovaním s týmto tovarom súvisia, pokiaľ zaplatí určité zápisné.

§ 18

Základné práva a povinnosti členov

(1) Členovia burzy majú právo za podmienok vymedzených týmto zákonom a štatútom zúčastňovať sa na valnom zhromaždení a hlasovať na ňom, právo voliť a byť volení do orgánov burzy a navštevovať burzové zhromaždenia.

(2) Členom burzy, pokiaľ ich členstvo nevzniklo podľa § 17 ods. 1 písm. c), môže štatút uložiť povinnosť zaplatiť zápisné a ročný členský príspevok vo výške a v lehote určenej valným zhromaždením.

§ 19

Zánik členstva

- (1) Členstvo zaniká:
- a) vylúčením z burzových obchodov podľa § 22 ods. 1 písm. a),
- b) stratou funkcie, z ktorej titulu bola osoba členom [§ 17 ods. 1 písm. b) a c)],
- c) smrťou,
- d) zánikom právnickej osoby bez právneho nástupcu,
- e) vylúčením člena burzy,
- f) výpoveďou,

g) iným spôsobom určeným v štatúte.

(2) Burzová komora môže člena burzy vylúčiť, ak závažným spôsobom porušil svoje povinnosti, najmä ak je v omeškaní s platením členského príspevku. Rozhodnutie o vylúčení musí byť prijaté do šiestich mesiacov odo dňa, keď sa burzová komora o porušení povinnosti dozvedela, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo. Rozhodnutie o vylúčení sa musí doručiť spôsobom upraveným v štatúte. Člen burzy môže do jedného mesiaca odo dňa doručenia podať valnému zhromaždeniu návrh na preskúmanie rozhodnutia o vylúčení. Vylúčený člen burzy nemá právo na vrátenie členského príspevku za rok, v ktorom bol vylúčený.

(3) Člen burzy uvedený v § 17 ods. 1 písm. a) a d) môže písomne svoje členstvo vypovedať; jeho povinnosť zaplatiť príspevok za celý rok, v ktorom svoje členstvo vypovedal, nie je týmto dotknutá. Ak štatút neurčuje dlhšiu dobu, je výpovedná doba šesť mesiacov a plynie od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po doručení výpovede. Podrobnejšie pravidlá pre podanie výpovede môže určiť štatút.

P I A T A Č A S Ť

BURZOVÉ OBCHODY

§ 20

Burzové zhromaždenie

(1) Burzovým zhromaždením je zhromaždenie oprávnených osôb v miestnostiach a hodinách určených burzovou komorou pre uzavieranie a sprostredkovanie burzových obchodov.

(2) Osobami oprávnenými zúčastňovať sa na burzových zhromaždeniach sú osoby, ktorým sa v súlade so štatútom udelila vstupenka na burzové zhromaždenie, členovia burzovej komory, dohodcovia, burzový komisár a zamestnanci burzy určení burzovou komorou.

(3) Osoby, ktoré sa zúčastňujú na burzovom zhromaždení, sú povinné dodržiavať štatút.

(4) V miestnosti, kde sa konajú burzové zhromaždenia, musí byť k dispozícii štatút na verejne prístupnom mieste a pravidlá správania sa návštevníkov burzy musia byť vyvesené na viditeľnom a prístupnom mieste.

§ 21

Osoby oprávnené na burzové obchody

(1) Na burzové obchody uvedené v § 2, pokiaľ sa podrobia štatútu a burzovým pravidlám, sú oprávnené:

- a) osoby, ktoré sú členmi burzy podľa § 17 ods. 1 písm. a) a d),
- b) iné osoby, pokiaľ majú oprávnenie na výrobu alebo spracovanie tovaru, ktorý je predmetom burzových obchodov, alebo na obchod s ním a na služby, ktoré s obchodovaním s týmto

tovarom súvisia, a dostanú vstupenku na burzové zhromaždenie,

c) právnické osoby zriadené zákonom za účelom regulácie trhu komodít alebo vytvárania a ochraňovania hmotných rezerv.

(2) Právnická osoba, ktorá je oprávnená na burzové obchody, určí s predchádzajúcim súhlasom burzovej komory jednu alebo viac fyzických osôb ako svojich splnomocnencov, ktorí budú v jej mene uzavierať burzové obchody. Plnomocenstvo sa musí udeliť písomne a podpis splnomocniteľa musí byť úradne overený; to platí aj pre udelenie plnomocenstva zástupcovi fyzickej osoby.

(3) Dohodca môže v rámci svojej pôsobnosti uzavierať burzové obchody na vlastný účet a vo vlastnom mene iba v prípade, keď to pripúšťa štatút.

(4) Členovia burzovej komory vymenovaní príslušným orgánom štátnej správy nie sú oprávnení na burzové obchody ani na ich sprostredkovanie, pokiaľ nie sú členmi burzy podľa § 17 ods. 1 písm. d).

§ 22

Vylúčenie z burzových obchodov

(1) Z burzových obchodov sú vylúčené:

- osoby, ktoré prestali spĺňať požiadavky uvedené v § 21,
- osoby, na ktorých majetok bol vyhlásený konkurz alebo sa povolilo vyrovnanie, alebo sa návrh na vyhlásenie konkurzu zamietol pre nedostatok majetku, a to po dobu dvoch rokov po skončení tohto konania,⁴⁾
- osoby, ktorým sa odobrala vstupenka na burzové zhromaždenia,
- osoby, ktorým odňal alebo pozastavil právo zúčastňovať sa na burzových obchodoch burzový komisár,
- osoby uvedené v § 25 ods. 3.

(2) O vylúčení z burzových obchodov podľa odseku 1 písm. a) rozhoduje burzová komora, ktorej rozhodnutie sa doručuje spôsobom uvedeným v štatúte. Dotknutá osoba sa môže do siedmich dní od doručenia rozhodnutia burzovej komory domáhať, aby ho súd vyhlásil za neplatné, pokiaľ odporuje právnym predpisom.

(3) Od rozhodnutia burzovej komory až do právoplatného rozhodnutia súdu sa nesmie dotknutá osoba na burzových obchodoch zúčastňovať. Jej právo na náhradu škody tým nie je dotknuté.

§ 23

Uzavieranie a sprostredkovanie burzových obchodov

(1) Osoby oprávnené na burzové obchody podľa § 21 ods. 1 písm. b) môžu uzavierať jednotlivé burzové obchody len prostredníctvom dohodcov. Osoby oprávnené na burzové obchody podľa § 21

ods. 1 písm. a) a c) môžu uzavierať burzové obchody aj priamo, to je vo svojom mene a na vlastný účet, bez sprostredkovania dohodcom.

(2) Sprostredkúvať burzové obchody sú oprávnení iba burzoví dohodcovia (§ 29) alebo súkromní dohodcovia.

(3) Súkromným dohodcom je osoba, ktorá sprostredkúva obchody na základe živnostenského oprávnenia.⁵⁾ Podmienky, za ktorých môžu súkromní dohodcovia pôsobiť na burze, určí štatút. Ustanovenie § 30, § 31 ods. 1 a 2 a § 32 platia obdobne aj pre súkromných dohodcov.

(4) Z burzového obchodu ani z jeho sprostredkovania nemôže vzniknúť priame oprávnenie alebo záväzok burze.

§ 24

Povinnosti osôb oprávnených na burzové obchody

(1) Osoby oprávnené na burzové obchody sú povinné:

- dodržiavať predpisy, ktoré sa týkajú burzových obchodov,
- pristúpiť na spôsob zúčtovania burzového obchodu určený štatútom,
- oznámiť cenu z priameho obchodu podľa § 27 ods. 3.

(2) Podrobnejšie vymedzenie povinností týchto osôb môže určiť štatút.

§ 25

Čestnosť burzových obchodov

(1) Pri burzových obchodoch musia byť všetkým účastníkom dostupné v rovnakom čase rovnaké informácie o skutočnostiach významných pre vývoj kurzov komodít, s ktorými sa na burze obchoduje.

(2) Zakazuje sa uzavierať burzové obchody zamerané na poškodzovanie tretích osôb.

(3) Osoby, ktoré majú zo svojho zamestnania alebo postavenia na burze skôr než ostatní účastníci burzového obchodu informácie o skutočnostiach, ktoré môžu ovplyvniť vývoj kurzov komodít, s ktorými sa na burze obchoduje, nesmú uzavierať obchody s týmito komoditami alebo tieto informácie využiť v prospech iných osôb, dokiaľ sa tieto informácie nestanú verejne známymi.

(4) Členovia burzy a burzové komory, ako aj zamestnanci burzy sú povinní zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré získali zo svojho postavenia a ktoré majú význam pre vývoj kurzov komodít, s ktorými sa na burze obchoduje.

§ 26

Predmet a druhy burzových obchodov

(1) Na burze možno obchodovať iba s tými komoditami, ktoré sú zapísané v obchodnom registri [§ 8

⁴⁾ Zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní.

⁵⁾ § 10 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon).

ods. 2 písm. e)] a ktorých prijatie na burzový obchod (§ 2) schválil príslušný orgán určený štatútom burzy.

(2) O možnosti dojednávať obchody, pri ktorých medzi uzavretím zmluvy a plnením zo zmluvy uplynie dlhšia lehota (ďalej len „termínové obchody“), pokiaľ boli zapísané ako druh prípustného burzového obchodu do obchodného registra, rozhoduje burzová komora.

(3) Pri uzavretí termínového obchodu je kupujúci povinný zložiť kauciu spôsobom a vo výške určenej štatútom.

(4) Termínové obchody možno uzavierať iba prostredníctvom burzových dohodcov, s výnimkou osôb uvedených v § 21 ods. 1 písm. c).

§ 27

Cenové evidencie a kotácia

(1) Cena z burzového obchodu sa musí zaznamenať na burze spôsobom určeným týmto zákonom a štatútom.

(2) Ceny z obchodov sprostredkovaných dohodcami sa zaznamenávajú v obchodnej knihe [§ 30 ods. 1 písm. b)].

(3) Osoby, ktoré sú oprávnené dojednávať burzové obchody priamo bez prostredníctva dohodcov, sú povinné oznámiť uzavretie tohto obchodu burzovému orgánu určenému štatútom v čase konania burzového zhromaždenia, a ak sa obchod uzavrel mimo burzového zhromaždenia, na najbližšom ďalšom zhromaždení. Podrobný postup pre splnenie oznamovacej povinnosti určí štatút.

(4) Ak sa na burze používa automatizovaný systém spracovania dát, musí sa obchod zaevidovať v tomto systéme. Burzová komora je povinná urobiť také opatrenia, aby do tohto systému nemali prístup nepovolane osoby, a zabezpečiť ochranu a utajenie dát v ňom obsiahnutých.

(5) Kurz komodít, s ktorými sa na burze obchoduje, určí burzová komora po skončení burzového zhromaždenia na základe údajov dohodcov a členov burzy, ktorí sú oprávnení na priame burzové obchody, o cenách, za ktoré sa v období vymedzenom štatútom obchodovalo (cenová kotácia).

(6) Pokiaľ sa na burze používa automatický výpočtový systém, vypočítava sa kurz týmto systémom.

(7) Kurzy uverejňuje burzová komora v kurzovom liste. Kurzový list sa zverejní v Obchodnom vesníku.³⁾ Ďalší spôsob zverejnenia kurzového listu upraví štatút.

§ 28

Burzový rozhodcovský súd a rozhodovanie sporov z burzových obchodov

(1) Pri burze môže pôsobiť burzový rozhodcovský súd ako stály nezávislý orgán pre rozhodovanie sporov uvedených v odseku 3 nezávislými rozhodcami.

(2) Organizačné usporiadanie, zloženie burzového rozhodcovského súdu a pravidlá konania pred ním určuje štatút a poriadok burzového rozhodcovského súdu.

(3) Spory z burzových obchodov (§ 2), ktoré sú inak príslušné rozhodovať súdy,⁶⁾ sa rozhodujú, ak sa strany o tom dohodnú, v rozhodcovskom konaní pred burzovým rozhodcovským súdom. To platí aj pre obchodné spory⁶⁾ z mimoburzových obchodov, ktorých predmetom sú komodity, s ktorými sa na burze obchoduje.

(4) Súdy aj burzový rozhodcovský súd prihliadajú pri rozhodovaní sporov uvedených v odseku 3 v medziach hmotného práva na obsah zmluvy, burzové pravidlá, obchodné zvyklosti a štatút.

(5) Pre dohodu strán o tom, že v ich sporoch podľa odseku 3 má rozhodovať burzový rozhodcovský súd (ďalej len „rozhodcovská zmluva“), pre rozhodcov a pre konaie pred burzovým rozhodcovským súdom a rozhodcovské nálezy ním vydané platia ustanovenia právnych predpisov upravujúcich rozhodcovské konanie, pokiaľ tento zákon neustanovuje niečo iné. Štatút a poriadok burzového rozhodcovského súdu môžu podrobnejšie určiť spôsob vymenúvania rozhodcov a ďalej môžu určiť spôsob konania, rozhodovania i iné otázky súvisiace s činnosťou burzového rozhodcovského súdu a rozhodcov; nemôžu však strany zbaviť práva domáhať sa zrušenia rozhodcovského nálezu alebo zastavenia nariadeného výkonu podľa ustanovení právnych predpisov upravujúcich rozhodcovské konanie.

(6) Ak sa strany dohodnú na príslušnosti burzového rozhodcovského súdu, podrobujú sa tým poriadku burzového rozhodcovského súdu a ustanoveniam štatútu upravujúcim postavenie a pôsobnosť burzového rozhodcovského súdu.

(7) Rozhodcovské nálezy vydané burzovým rozhodcovským súdom sú konečné, doručením stranám nadobúdajú účinky právoplatného súdneho rozsudku a sú súdne vykonateľné. Súdne vykonateľné sú aj ostatné rozhodnutia burzového rozhodcovského súdu, ukladajúce strane určitú povinnosť, ako aj zmiery pred rozhodcom alebo rozhodcami uzavreté a nimi podpísané.

(8) Ustanoveniami predchádzajúcich odsekov nie je dotknuté právo strán dojednať podľa právnych predpisov upravujúcich rozhodcovské konanie rozhodcovskú zmluvu o rozhodovaní svojich sporov v rozhodcovskom konaní aj pred inými rozhodcami alebo pred iným rozhodcovským súdom.

Š I E S T A Č A S Ť

BURZOVÍ DOHODCOVIA

§ 29

(1) Burzový dohodca je sprostredkovateľom burzových obchodov. Vymenúva a odvoláva ho burzová komora s predchádzajúcim súhlasom burzového komisára. Počet miest burzových dohodcov určuje burzová komora.

⁶⁾ § 9 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (úplné znenie č. 70/1992 Zb.).

(2) Výber burzových dohodcov sa vykonáva na základe konkurzu vyhláseného burzovou komorou. Burzovým dohodcom môže byť len fyzická osoba, ktorá má bydlisko na území Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, staršia ako 21 rokov, spôsobilá na právne úkony, pokiaľ preukáže potrebnú odbornú spôsobilosť skúškou zloženou pred komisiou vymenovanou príslušným orgánom štátnej správy.

(3) Burzový dohodca nesmie vykonávať inú podnikateľskú činnosť, byť v zamestnaneckom alebo inom obdobnom pomere ani byť členom štatutárnych a dozorných orgánov právnických osôb zaoberajúcich sa podnikateľskou činnosťou.

(4) Burzovým dohodcom prestáva byť ten,
a) kto písomne oznámil, že sa vzdáva činnosti burzového dohodcu,
b) koho odvolala burzová komora (§ 32),
c) komu bola činnosť burzového dohodcu zakázaná právoplatným rozhodnutím súdu.

(5) Oznámenie podľa odseku 4 písm. a) sa musí doručiť burzovej komore najmenej 3 mesiace pred dňom ukončenia činnosti. Činnosť burzového dohodcu sa môže ukončiť len k poslednému dňu v mesiaci.

§ 30

Činnosť burzových dohodcov

(1) Burzovní dohodcovia sú povinní:
a) sprostredkovať burzové obchody s tými komoditami, ktoré im burzová komora pridělila, a to na základe pokynov predávajúceho aj kupujúceho,
b) viesť obchodnú knihu, do ktorej chronologicky zaznamenávajú obchody, ktoré sprostredkovali za burzový deň,
c) vydať po uzavretí obchodu zúčastneným stranám závierkový list s uvedením dohodnutých podmienok obchodu. Závierkový list sa môže nahradiť výstupným dokumentom z automatizovaného výpočtového systému obsahujúcim potrebné údaje o uzavretom obchode.
(2) Burzovní dohodcovia sú povinní zachovávať mlčanlivosť o pokynoch, príkazoch, rokovaniach, zmluvách a údajoch o zmluvných stranách, ktoré sa týkajú burzových obchodov, pokiaľ ich strany tejto povinnosti nezbavia, a sú povinní zachovávať obchodné tajomstvo.⁷⁾

(3) Burzový dohodca nesmie sprostredkovať burzový obchod, ak má dôvodné podozrenie, že účastník burzového obchodu nepostupuje v súlade s právnymi alebo burzovými predpismi alebo je platobne neschopný.

(4) Burzový dohodca je povinný sprostredkovať burzové obchody osobne. V prípade svojej neprítomnosti je povinný zabezpečiť svoje zastupovanie iným burzovým dohodcom.

(5) Do obchodnej knihy [odsek 1 písm. b)] sa zapisuje označenie zmluvných strán, čas dojednania obchodu, predmet a podmienky obchodu, prípadne ďalšie náležitosti určené v štatúte. Štatút

môže tiež určiť podrobné pravidlá pre vedenie obchodnej knihy. Obchodná kniha sa môže nahraďovať výstupnými zostavami z automatizovaného výpočtového systému, ktoré musí potvrdiť dohodca. Do obchodnej knihy sa zapisujú aj odmietnutia sprostredkovania obchodu podľa odseku 3.

§ 31

Odmena burzových dohodcov

(1) Burzový dohodca má právo na odmenu za sprostredkovanie obchodu, len čo obchod sprostredkoval (ďalej len „dohodné“).

(2) Pokiaľ je uzavretie obchodu viazané na zmluvné podmienky, má dohodca nárok na dohodné až po ich splnení. Ak splnenie podmienky zmarí dohodca, právo na dohodné zaniká.

(3) Výšku dohodného burzového dohodcu určuje burzová komora so súhlasom príslušného orgánu štátnej správy. Ak nebolo dohodnuté alebo štatútom určené inak, platia dohodné účastníci burzového obchodu rovným dielom.

§ 32

Dozor nad činnosťou burzových dohodcov

(1) Dozor nad činnosťou burzových dohodcov vykonáva burzová komora spôsobom určeným v štatúte a ďalej burzový komisár.

(2) Ak burzový dohodca poruší svoje povinnosti alebo ak nemôže po dobu dlhšiu ako tri mesiace tieto povinnosti vykonávať, môže ho burzová komora so súhlasom alebo na návrh burzového komisára odvolať.

(3) Ak burzový dohodca porušuje závažným spôsobom alebo opakovane svoje povinnosti, burzová komora ho na návrh burzového komisára alebo aj bez tohto návrhu odvolá. V tomto prípade nemôže byť tento burzový dohodca znova vymenovaný za burzového dohodcu na žiadnej burze po dobu troch rokov.

(4) Burzová komora so súhlasom burzového komisára odvolá burzového dohodcu, pokiaľ stratil predpoklady na výkon činnosti burzového dohodcu ustanovené týmto zákonom (§ 29 ods. 2).

(5) Burzový dohodca sa môže do jedného mesiaca odo dňa, keď mu bolo doručené rozhodnutie burzovej komory o jeho odvolaní, domáhať, aby súd jeho odvolanie vyhlásil za neplatné, ak odporuje zákonu alebo štatútu.

S I E D M A Č A S Ť ŠTÁTNY DOZOR A SANKCIE

Štátny dozor

§ 33

(1) Štátny dozor nad burzou a činnosťou burzových dohodcov vykonáva príslušný orgán štátnej správy prostredníctvom ním vymenúvaného a odvolávaného burzového komisára; tento orgán

⁷⁾ § 17 Obchodného zákonníka.

takisto vymenúva a odvoláva zástupcu burzového komisára, ktorý burzového komisára v čase jeho neprítomnosti zastupuje v plnom rozsahu jeho právomoci a povinností.

(2) Pri výkone dozoru postupuje burzový komisár podľa základných pravidiel kontrolnej činnosti ustanovených osobitnými zákonmi Českej národnej rady⁸⁾ a Slovenskej národnej rady.⁹⁾

§ 34

(1) Burzový komisár je v rámci výkonu štátneho dozoru oprávnený kontrolovať,

- a) či burzové obchody prebiehajú v súlade s právnymi a burzovými predpismi a hľadiskami uvedenými v § 6 ods. 2 písm. b),
- b) či činnosť dohodcov a burzových orgánov je v súlade s právnymi predpismi a štatútom.

(2) Ak burzový komisár zistí pri výkone štátneho dozoru podľa odseku 1 nedostatky, je oprávnený:

- a) vytknúť burzovým orgánom a dohodcom nedostatky a požadovať, by ich v určenej lehote odstránili,
- b) uložiť sankciu,
- c) pozastaviť burzový obchod, ak nemožno inak zabrániť veľkým hospodárskym škodám,
- d) pozastaviť vykonávanie rozhodnutia valného zhromaždenia a burzovej komory, pokiaľ odporuje právnym predpisom alebo štatútu, dovtedy, než o ich platnosti rozhodne súd, a najdlhšie do jedného mesiaca navrhnuť, aby súd vyhlásil pozastavené rozhodnutie za neplatné; po márnom uplynutí tejto lehoty platí, že k pozastaveniu rozhodnutia nedošlo.

(3) Burzový komisár dáva súhlas na vymenovanie a odvolanie burzových dohodcov a na určenie výšky dohodného.

(4) Burzový komisár je povinný zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach týkajúcich sa burzových obchodov, ich účastníkov a dohodcov, s ktorými sa pri výkone svojej funkcie oboznámil, ak nejde o skutočnosti, ktoré sú v rozpore s právnymi predpismi, a ďalej o skutočnostiach, ktoré tvoria predmet obchodného tajomstva burzy, členov burzy alebo osôb, ktoré sa zúčastňujú na burzových obchodoch.

§ 35

Pokiaľ sa pri prevádzke burzy porušujú právne predpisy alebo štatút alebo prevádzka burzy odporuje požiadavkám uvedeným v § 6 ods. 2 písm. b), môže príslušný orgán štátnej správy na návrh burzového komisára povolenie na prevádzkovanie burzy odňať alebo obmedziť.

§ 36

Sankcie

(1) Burzový komisár môže zakázať osobe oprávnenej na burzový obchod, jej splnomocnenco-

vi alebo dohodcovi účasť na burzových obchodoch alebo ich sprostredkovaní až na dobu jedného roka, ak táto osoba:

- a) porušuje povinnosti uvedené v § 20 ods. 3, § 21 ods. 3 a 4, § 23 ods. 1, § 24, 25, 26, § 29 ods. 3 a § 30,
- b) rozširuje nepravdivé správy, ktoré by mohli mať vplyv na vývoj kurzov komodít, s ktorými sa na burze obchoduje, alebo poškodiť účastníkov trhu.

(2) Príslušný orgán štátnej správy môže na návrh burzového komisára uložiť za konania uvedené v odseku 1 pokutu do výšky 500 000 Kčs.

(3) Sankcie podľa odsekov 1 a 2 možno uložiť do troch mesiacov odo dňa, keď sa o porušení povinnosti príslušný orgán štátnej správy alebo burzový komisár dozvedel, najneskôr však do šiestich mesiacov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo.

(4) Pokuta uložená podľa odseku 2 je splatná do tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jej uložení nadobudlo právoplatnosť.

(5) Osobám, ktoré porušujú poriadok na burzovom zhromaždení, môže burzový komisár uložiť v blokovom konaní pokutu až do výšky 1000 Kčs. Postupuje pritom obdobne podľa osobitných predpisov.¹⁰⁾

(6) Pokuty sú príjmom štátneho rozpočtu Českej republiky alebo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky podľa sídla burzy.

(7) Pôsobnosť a právomoc iných kontrolných orgánov nie je týmito ustanoveniami dotknutá.

Ô S M A Č A S Ť ZRUŠENIE A ZÁNÍK BURZY

§ 37

Zrušenie burzy

(1) Burza sa zrušuje a vstupuje do likvidácie:

- a) dňom uvedeným v uznesení valného zhromaždenia o zrušení burzy, inak dňom, keď bolo uznesenie o zrušení burzy prijaté,
- b) dňom právoplatnosti rozhodnutia príslušného orgánu štátnej správy o odňatí povolenia na prevádzkovanie burzy, pokiaľ sa v rozhodnutí neurčí neskorší deň.

(2) Dňom zrušenia burzy je zakázané vykonávať na burze burzové obchody. Tým istým dňom zaniká právomoc burzového rozhodcovského súdu rozhodovať spory, s výnimkou sporov, kde sa konanie už začalo.

§ 38

Likvidácia

(1) Likvidáciu majetku burzy vykonáva likvidátor určený valným zhromaždením v rozhodnutí o zrušení burzy alebo vymenovaný príslušným orgánom

⁸⁾ Tretia časť zákona ČNR č. 552/1991 Zb. o štátnej kontrole.

⁹⁾ Tretia časť zákona SNR č. 418/1991 Zb. o štátnej kontrole.

¹⁰⁾ Zákon ČNR č. 200/1990 Zb. o priestupkoch.

Zákon SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení zákona SNR č. 524/1990 Zb.

štátnej správy v rozhodnutí o odňatí povolenia na prevádzkovanie burzových obchodov.

(2) Na likvidáciu burzy sa použijú obdobne ustanovenia Obchodného zákonníka o likvidácii obchodných spoločností.

(3) Likvidačný zostatok sa rozdelí medzi členov burzy podľa pomeru nimi dosiaľ splatených členských príspevkov a zápisného, pokiaľ nie je v štatúte určený iný spôsob rozdelenia.

§ 39

Zánik burzy

(1) Burza zaniká dňom výmazu z obchodného registra.

(2) Návrh na výmaz burzy z obchodného registra podáva po rozdelení likvidačného zostatku likvidátor.

D E V I A T A Č A S Ť SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 40

(1) Pokiaľ tento zákon alebo štatút neustanovuje inak, spravujú sa vnútorné pomery burzy ustanoveniami Obchodného zákonníka o spoločnostiach s ručením obmedzeným, s výnimkou minimálnej výšky základného imania, minimálnej výšky vkladu a obmedzenia počtu spoločníkov.

(2) Splnomocnencom, členom burzy, burzovým dohodcom, generálnym sekretárom burzy, burzovým komisárom a jeho zástupcom môže byť len bezúhonná osoba.

(3) Za bezúhonného sa na účely tohto zákona považuje ten, kto nebol právoplatne odsúdený za majetkový trestný čin alebo iný úmyselne spáchaný trestný čin.

§ 41

(1) Na konanie o udelenie povolenia na prevádzkovanie burzy podľa § 5 až 7, jeho odňatie alebo obmedzenie podľa § 35, na konanie o pozastavenie burzových obchodov podľa § 34 ods. 2 písm. c) a na postup pri ukladaní sankcií podľa § 36, ak nie je ustanovené inak, sa vzťahuje správny poriadok.¹¹⁾

(2) O odvolaní proti rozhodnutiu burzového komisára rozhoduje príslušný orgán štátnej správy. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veciach podľa § 34 ods. 2 písm. c) a rozhodnutiu o uložení sankcií uvedených v § 36 ods. 1 nemá odkladný účinok.

§ 42

Do doby vydania všeobecného predpisu o rozhodcovskom konaní sa použijú na konanie pred burzovým rozhodcovským súdom primerane ustanovenia právnych predpisov o rozhodcovskom konaní v medzinárodnom obchodnom styku.¹²⁾

§ 43

Zákony národných rád určia príslušné orgány štátnej správy, ktoré budú mať pôsobnosť podľa tohto zákona.

§ 44

(1) Právnické osoby, ktoré vznikli pred dňom účinnosti tohto zákona a ktoré majú vo svojom obchodnom mene označenie „burza“ alebo prevádzkujú činnosť uvedenú v § 1, sú povinné do šiestich mesiacov od účinnosti tohto zákona získať povolenie burzy a prispôbiť svoje právne pomery tomuto zákonu, inak ich súd aj bez návrhu zruší a nariadi ich likvidáciu.

(2) Súd zruší tiež právnickú osobu, ktorá má ku dňu účinnosti tohto zákona vo svojom obchodnom mene označenie „burza“ a neprevádzkuje činnosť uvedenú v § 1 alebo činnosť uvedenú v inom burzovom zákone, pokiaľ nezmení svoje obchodné meno do troch mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

§ 45

Zrušujú sa:

1. nariadenie č. 79/1903 r. z., ako sa povolávajú členovia do správ poľnohospodárskych búrz,
2. zákon č. 69/1922 Zb. z. a n. o plodínovej burze v Bratislave a o zákaze termínových obchodov s obilím a mlynskými výrobkami na Slovenku a v Podkarpatskej Rusi.

§ 46

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júlom 1992.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

¹¹⁾ Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

¹²⁾ Zákon č. 98/1963 Zb. o rozhodcovskom konaní v medzinárodnom obchodnom styku a o výkone rozhodcovských rozhodnutí.

230**Z Á K O N**

z 23. apríla 1992

o Federálnej železničnej polícii

Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa uznieslo na tomto zákone:

§ 1**Úvodné ustanovenia**

(1) Zriaďuje sa Federálna železničná polícia (ďalej len „železničná polícia“).

(2) Železničná polícia je ozbrojeným bezpečnostným sborom, ktorý zabezpečuje ochranu železničnej dopravy v rozsahu ustanovenom týmto zákonom alebo inými zákonmi, na celom území Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, najmä však v obvode celoštátnych dráh a vlečiek.¹⁾

(3) Železničná polícia pri plnení svojich úloh spolupracuje s policajnými zbormi Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, s Políciou Českej republiky a Policajným zborom Slovenskej republiky (ďalej len „policajné zbory“).

PRVÁ HLAVA**ÚLOHY, RIADENIE****A ORGANIZÁCIA ŽELEZNIČNEJ POLÍCIE****§ 2****Úlohy železničnej polície**

(1) Železničná polícia pri zabezpečovaní ochrany železničnej dopravy plní najmä tieto úlohy

- a) chráni bezpečnosť osôb a majetku,
- b) chráni plynulosť a bezpečnosť železničnej premávky, objekty a zariadenia,
- c) pátra po stratených a odcudzených zásielkach a v súvislosti s tým zisťuje a odhaľuje páchatelov krádeží, narušovania a poškodzovania zásielok,
- d) podieľa sa na zisťovaní a objasňovaní príčin ohrozovania bezpečnosti a plynulosti železničnej premávky a spolupôsobí pri výkone štátneho dozoru na dráhach,
- e) spolupôsobí pri zabezpečovaní verejného poriadku, a ak bol porušený, robí opatrenia na jeho obnovenie,
- f) spolupodieľa sa na pátraní po hľadaných osobách, zbraniach, streľive, výbušnínach, drogách a odcudzených veciach,
- g) odhaľuje a oznamuje príslušným orgánom priestupky,

- h) vedie evidencie a štatistiky potrebné na plnenie svojich úloh,
- ch) spolupracuje s medzinárodnými organizáciami.

(2) Zistené trestné činy a ich páchatelov oznamuje železničná polícia príslušným policajným zborom alebo prokuratúre.

§ 3**Organizácia železničnej polície**

(1) Železničná polícia sa člení na útvary s územnou pôsobnosťou v obvode celoštátnych dráh a vlečiek. Útvary zriaďuje Federálne ministerstvo dopravy (ďalej len „ministerstvo“).

(2) V železničnej polícii pôsobia najmä služba ochrany a pátracia služba.

§ 4**Riadenie železničnej polície**

(1) Železničná polícia je podriadená ministrovi dopravy Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky (ďalej len „minister dopravy“).

(2) Organizáciu a riadenie železničnej polície ustanovuje minister dopravy.

(3) Na čele železničnej polície je riaditeľ Federálnej železničnej polície (ďalej len „riaditeľ“).

(4) Riaditeľa vymenúva a odvoláva minister dopravy, ktorému je riaditeľ z výkonu svojej funkcie zodpovedný.

(5) Riaditeľ ustanovuje súčinnosť a vecnú a miestnu pôsobnosť útvarov a služieb železničnej polície.

DRUHÁ HLAVA**POVINNOSTI, OPRÁVNENIA
A PROSTRIEDKY POLICAJTA****Prvý oddiel****POVINNOSTI POLICAJTA****Povinnosti pri služobných zákrokoch, služobných úkonoch a ostatnej služobnej činnosti****§ 5**

(1) Policajt je pri vykonávaní služobných zákrokov, služobných úkonov, ako aj pri ostatnej slu-

¹⁾ § 2 ods. 2 a § 22 ods. 4 zákona č. 51/1964 Zb. o dráhach v znení zákona č. 104/1974 Zb.

žobnej činnosti, povinný dbať na česť, vážnosť a dôstojnosť osôb aj svoju vlastnú a nepripustiť, pokiaľ to okolnosti dovoľujú, aby osobám v súvislosti s touto činnosťou vznikla bezdôvodná ujma a aby zásah do ich práv prekročil mieru nevyhnutnú na dosiahnutie účelu sledovaného služobným zákrokom, služobným úkonom alebo inou služobnou činnosťou.

(2) Policajt je povinný pri vykonávaní služobného zákroku, služobného úkonu alebo inej služobnej činnosti spojenej so zásahom do práv a slobôd osôb poučiť ich, pokiaľ to okolnosti prípadu dovoľujú, o ich právach. V opačnom prípade ich poučí dodatočne.

(3) Ak sa má vykonať osobná prehliadka u ženy, má táto právo požiadať, aby túto prehliadku vykonala policajtká, pokiaľ nejde o nevyhnutný okamžitý zákrok.

§ 6

(1) Policajt je povinný v službe vykonať v medziach tohto zákona služobný zákrok, prípadne urobiť iné opatrenia nevyhnutné na vykonanie služobného zákroku, najmä upovedomiť najbližší útvar železničnej polície alebo policajného zboru, ak sa pácha trestný čin alebo priestupok alebo ak je dôvodné podozrenie z ich páchania.

(2) Policajt je povinný, pokiaľ to dovoľuje jeho zdravotný stav a nie je pod vplyvom liekov alebo iných látok, ktoré by znížovali jeho schopnosť konať, vykonať aj v čase mimo služby služobný zákrok v medziach tohto zákona, prípadne upovedomiť najbližší útvar železničnej polície alebo policajného zboru, ak sa pácha trestný čin alebo priestupok, ktorými je bezprostredne ohrozený život, zdravie alebo majetok.

§ 7

Policajt nie je povinný vykonať služobný zákrok, ak

- a) na jeho vykonanie nebol odborne vyškolený alebo vycvičený a ak povaha služobného zákroku také odborné vyškolenie alebo vycvičenie vyžaduje,
- b) tomu bráni dôležitý záujem služby.

§ 8

(1) Policajt nie je povinný vykonať služobný zákrok pri výkone služby z dôvodov dôležitého záujmu služby, ak vykonáva alebo zabezpečuje

- a) operatívnu činnosť pátracej služby,
- b) služobnú činnosť pri bezprostrednom prenasledovaní páchatela trestného činu,
- c) služobný zákrok pod jednotným velením,
- d) ochranu dôležitých objektov, zariadení alebo zásielok,

e) kuriérnu službu, pri ktorej by mohlo dôjsť k ohrozeniu včasného odovzdania dôležitých správ alebo k ohrozeniu prepravovaných vecí,

f) služobný zákrok alebo služobný úkon, ktorého nedokončenie by malo vážne dôsledky, než vykonanie nového zákroku nevyhnutného na odstránenie bezprostredného ohrozenia.

(2) Pri plnení úloh uvedených v odseku 1 je policajt povinný vykonať služobný zákrok alebo iné opatrenie nevyhnutné na odstránenie bezprostredného ohrozenia, ak to dovoľujú okolnosti prípadu, ak je ohrozený vyšší záujem než záujem chránený úlohou, ktorú plní.

(3) Policajt je povinný, ak to dovoľujú okolnosti prípadu, zabezpečiť upovedomenie príslušného útvaru železničnej polície.

§ 9

(1) Policajt je pri vykonávaní služobného zákroku povinný, pokiaľ to povaha a okolnosti dovoľujú, použiť zodpovedajúcu výzvu.

(2) Pokiaľ to povaha služobného zákroku vyžaduje, použije policajt pred výzvou slová „V mene zákona!“.

(3) Každý je povinný uposlúchnuť výzvu zakročujúceho policajta.

(4) Kto neuposlúchne výzvu zakročujúceho policajta, môže byť postihnutý podľa osobitného zákona.²⁾

§ 10

(1) Policajt je povinný pri výkone svojej právomoci preukázať svoju príslušnosť k železničnej polícii, pokiaľ to povaha a okolnosti služobného zákroku alebo služobného úkonu dovoľujú.

(2) Príslušnosť k železničnej polícii preukazuje policajt služobnou rovnošatou, ktorá je pri výkone služby označená identifikačným číslom, alebo služobným preukazom alebo odznakom pátracej služby alebo ústnym vyhlásením „polícia“.

(3) Ústnym vyhlásením „polícia“ preukazuje policajt svoju príslušnosť k železničnej polícii iba vo výnimočných prípadoch, keď okolnosti služobného zákroku neumožňujú túto príslušnosť preukázať služobnou rovnošatou, služobných preukazom alebo odznakom pátracej služby. Služobnou rovnošatou, služobným preukazom alebo odznakom pátracej služby sa policajt preukáže ihneď, len čo to okolnosti služobného zákroku dovoľia.

§ 11

Ministerstvo ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom bližšie podrobnosti o preukazovaní príslušnosti policajtov k železničnej polícii.

²⁾ Zákon ČNR č. 200/1990 Zb. o priestupkoch.
Zákon SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení zákona SNR č. 524/1990 Zb.

Druhý oddiel OPRÁVNENIA POLICAJTA

§ 12

Oprávnenie požadovať vysvetlenie

(1) Pri plnení úloh podľa tohto zákona je policajt oprávnený požadovať potrebné vysvetlenie, listiny, a iné podklady (ďalej len „vysvetlenie“) od osoby, ktorá môže prispieť k objasneniu dôležitých skutočností, a v prípade potreby ju vyzvať, aby sa ihneď alebo v určený čas ustanovila na určené miesto na spísanie zápisnice o podanom vysvetlení.

(2) Každý je povinný požiadať alebo výzve podľa odseku 1 vyhovieť.

(3) Vysvetlenie môže odoprieť osoba, ktorá by ním sebe, svojmu príbuznému v priamom pokolení, súrodencovi, osvojiteľovi, osvojencovi, manželovi alebo druhovi, ako aj iným osobám v rodinnom alebo obdobnom pomere, ktorých ujmu by právom pociťovala ako vlastnú ujmu, spôsobila nebezpečenstvo trestného stíhania alebo nebezpečenstvo postihu za priestupok.

(4) Vysvetlenie sa nesmie požadovať od osoby, ktorá by ním porušila štátom uloženú alebo uznanú povinnosť mlčanlivosti, ibaže by bola tejto povinnosti príslušným orgánom alebo tým, v koho záujme túto povinnosť má, zbavená.

(5) Policajt je povinný osobu vopred poučiť o možnosti odoprieť vysvetlenie podľa odsekov 3 a 4 a podať základné údaje o predmete požadovaného vysvetlenia.

(6) Kto sa ustanoví na výzvu, má nárok na náhradu potrebných výdavkov a na náhradu ušlého zárobku (ďalej len „náhrada“). Náhradu poskytuje železničná polícia. Nárok na náhradu nemá ten, kto sa ustanovil len vo vlastnom záujme alebo pre svoje protiprávne konanie.

(7) Nárok na náhradu podľa odseku 6 zaniká, ak ho osoba neuplatní do troch dní odo dňa, keď sa na výzvu podľa odseku 1 ustanovila; o tom musí byť osoba poučená.

(8) Ak osoba bez dostatočného ospravedlnenia alebo bez závažných dôvodov nevyhovie výzve podľa odseku 1, môže byť predvedená na útvar železničnej polície na spísanie zápisnice o podanom vysvetlení.

(9) Zápisnica o podanom vysvetlení sa musí spísať s osobou ihneď po jej predvedení; po jej spísaní policajt osobu prepustí.

(10) O prevedení spíše policajt úradný záznam.

§ 13

Oprávnenie požadovať preukázanie totožnosti

(1) Pri plnení úloh podľa tohto zákona je policajt oprávnený vyzvať každého, aby preukázal svoju totožnosť. Preukázanie totožnosti znamená preukázanie mena a priezviska, dátumu narodenia a trvalého, prípadne prechodného pobytu osoby.

(2) Každý je povinný výzve podľa odseku 1 vyhovieť.

(3) Ak osoba odmietne preukázať svoju totožnosť alebo ak ju nemôže preukázať ani po predchádzajúcom poskytnutí potrebnej súčinnosti na preukázanie svojej totožnosti, je policajt oprávnený takú osobu predviesť na útvar železničnej polície na vykonanie služobných úkonov za účelom zistenia jej totožnosti a riadneho objasnenia veci. Po zistení totožnosti osobu ihneď prepustí.

(4) Ak policajt nemôže totožnosť osoby predvedenej podľa odseku 3 zistiť na základe oznámených údajov ani v evidenciách obyvateľov a ak je podozrenie, že predvedená osoba uvádza nepravdivé údaje ku svojej osobe, je oprávnený vyzvať túto osobu, aby strpela konanie nevyhnutných služobných úkonov, ako je najmä snímanie daktyloskopických odtlačkov, vyhotovenie obrazových záznamov, vonkajšie meranie tela a zisťovanie zvláštnych telesných znamení vykonáva osoba rovnakého pohlavia alebo lekár. Osoba je povinná vykonanie nevyhnutných služobných úkonov strpieť.

(5) Ak policajt nezistí totožnosť osoby do 24 hodín od predvedenia, je povinný osobu prepustiť.

(6) O predvedení a o vykonaných služobných úkonoch spíše policajt úradný záznam.

§ 14

Predvedenie

(1) Policajt je oprávnený pri plnení úloh podľa tohto zákona za účelom vykonania služobných úkonov predviesť osobu, ktorá

- a) bezprostredne ohrozuje život alebo zdravie svoje alebo život alebo zdravie iných osôb alebo majetok,
- b) bola pristihnutá pri spáchaní trestného činu,
- c) bezprostredne ohrozuje alebo narušuje bezpečnosť a plynulosť železničnej premávky,
- d) výtržnosťami a iným neprístojným správaním narušuje verejný poriadok a je dôvodná obava, že bude v tomto konaní pokračovať,
- e) je hľadaná pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu alebo je po nej vyhlásené pátranie.

(2) Ak osoba predvedená podľa odseku 1 alebo podľa § 12 ods. 8 nebola odovzdaná orgánom činným v trestnom konaní alebo iným orgánom, musí byť prepustená ihneď po vykonaní potrebných služobných úkonov, najneskôr však do 24 hodín od okamihu obmedzenia osobnej slobody.

(3) Ak potrebné služobné úkony trvajú po predvedení dlhšie ako 12 hodín a ak tomu nebránia závažné dôvody a predvedená osoba o to požiada alebo s tým súhlasí, upovedomí sa niektorá z osôb blízkych predvedenej osobe, a ak ide o vojaka, najbližšia posádková správa.

(4) Predvedená osoba mladšia ako 18 rokov musí byť prepustená ihneď po vykonaní potrebných služobných úkonov, najneskôr však do 12 hodín od okamihu obmedzenia osobnej slobody. O jej predvedení sa upovedomí bez zbytočného odkladu jej zákonný zástupca alebo osoba, ktorá nad ňou vykonáva dohľad.

(5) O predvedení a o vykonaných služobných úkonoch spíše policajt úradný záznam.

§ 15

Oprávnenie otvoriť byt a iné uzatvorené priestory v obvode celoštátnych dráh a vlečiek

(1) Ak je dôvodná obava, že je ohrozený život alebo zdravie osoby alebo ak hrozí väčšia škoda na majetku, je policajt oprávnený, ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania, otvoriť byt alebo iné uzatvorené priestory v obvode celoštátnych dráh a vlečiek (ďalej len „byt“), vstúpiť do nich a vykonať v súlade s týmto zákonom potrebné služobné zákroky alebo iné opatrenia na odvrátenie bezprostredného nebezpečenstva.

(2) Oprávnenia uvedené v odseku 1 má policajt tiež v prípade, ak vznikne dôvodné podozrenie, že sa v byte nachádza zomretá osoba.

(3) Na vykonanie služobných zákrokov alebo iných opatrení podľa odseku 1 je policajt povinný zabezpečiť prítomnosť nezúčastnenej osoby. Nemusí tak urobiť, ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania, najmä ak je ohrozený život, ak hrozí výbuch alebo iné rovnako závažné nebezpečenstvo.

(4) Po vykonaní služobného zákroku alebo iného opatrenia podľa odseku 1 policajt bez meškania upovedomí užívateľa bytu a zabezpečí uzatvorenie bytu, ak to nemôže vykonať užívateľ alebo iná oprávnená osoba.

(5) Otvorenie bytu nesmie sledovať iný záujem, než ochranu života alebo zdravia osôb, ochranu majetku, ochranu práv a slobôd druhých alebo odvrátenie závažného ohrozenia verejnej bezpečnosti.

(6) O otvorení bytu a o vykonaných opatreniach spíše policajt úradný záznam.

§ 16

Oprávnenie na obmedzenie pohybu agresívnych osôb

(1) Osobe, ktorá fyzicky napáda inú osobu alebo policajta alebo poškodzuje majetok, možno obmedziť možnosť voľného pohybu pripútaním putami k pevne zabudovanému predmetu. Pokiaľ sa takého konania dopustí osoba na útvare železničnej polície, možno ju pripútať iba k predmetu na ten účel určenému, pritom sa musí umožniť osobe sedieť.

(2) Obmedzenie voľného pohybu môže trvať najdlhšie dve hodiny.

(3) O dôvodoch použitia tohto oprávnenia spíše policajt úradný záznam.

§ 17

Oprávnenie odobrať zbraň

(1) Policajt je oprávnený presvedčiť sa, či predvádzaná osoba nemá pri sebe zbraň alebo inú

vec, ktoru by mohla ohroziť život alebo zdravie svojej alebo inej osoby, a odobrať ju.

(2) Odobratú zbraň alebo vec podľa odseku 1 je policajt povinný vrátiť pri prepustení predvedenej osoby, ak tomu nebránia zákonné dôvody.

(3) Zbraňou sa na účely tohto zákona rozumie strelná, bodná zbraň alebo zbraň hromadnej účinnosti.

§ 18

Oprávnenie zakázať vstup na určené miesta

Ak to vyžaduje účinné zabezpečenie plnenia úloh uvedených v tomto zákone, je policajt oprávnený prikázať každému, aby na nevyhnutne potrebný čas nevstupoval na určené miesta alebo sa na nich nezdržoval.

§ 19

Oprávnenie pri zaisťovaní bezpečnosti železničnej premávky, majetku a prepravovaných zásielok

(1) Pri zaisťovaní ochrany bezpečnosti železničnej premávky, majetku a prepravovaných zásielok je policajt oprávnený

- a) v miestach, ktoré nie sú verejnosti prístupné, kontrolovať vstup a výstup osôb, ich batožín a dopravné prostriedky,
- b) na prehliadky zásielok, kontrolu dokladov, písomnosti, dopravných a sprievodných listín, zisťovanie druhu a množstva tovaru a ďalších skutočností potrebných na posúdenie, či preprava tovaru po železnici v obvode celoštátnych dráh a vlečiek sa uskutočňuje v súlade s prepravnými a tarifnými predpismi železnice,
- c) v súvislosti s pátraním po stratených, zavlečených a odcudzených zásielkach presvedčiť sa, či hľadaná vec nie je v skladiskách alebo dopravných prostriedkoch, prípadne v iných priestoroch v obvode celoštátnych dráh a vlečiek,
- d) po predchádzajúcej márnej výzve na vydanie vecí, vykonať v obvode celoštátnych dráh a vlečiek osobnú prehliadku pracovníkov Česko-slovenských štátnych dráh, ich batožín, ako aj dopravného prostriedku v prípade dôvodného podozrenia, že osoba pri sebe, v batožine alebo dopravnom prostriedku ukrýva veci odcudzené zo zásielky alebo z majetku cestujúcich,
- e) vylúčiť zo železničnej prepravy osoby a veci, ktoré sú zo železničnej prepravy vylúčené alebo ktoré možno prepravovať len za osobitných podmienok.³⁾

(2) Policajti sú pri plnení úloh podľa tohto zákona oprávnení na bezplatnú prepravu po celoštátnych dráhach, a to aj vlakmi určenými výlučne na medzinárodnú prepravu, miestenkovými vlakmi, a to včítane prepravy služobného psa, na jazdu na stanovišti strojvedúceho, v služobnom vozni a v nákladnom vlaku, ako aj na bezplatné používanie oznamovacích zariadení Česko-slovenských

³⁾ § 6, 7 a 11 vyhlášky č. 132/1964 Zb. o železničnom prepravnom poriadku v znení neskorších predpisov.

štátnych dráh a na vstup do vyhradených priestorov objektov a zariadení, dopravných prostriedkov a ostatných priestorov v obvode celoštátnych dráh.

§ 20

Oprávnenie pri odhaľovaní priestupkov

(1) Policajt je pri odhaľovaní priestupkov oprávnený vyžadovať

- a) odpis registra trestov v prípadoch, v ktorých by predchádzajúci trestný postih mohol viesť k posúdeniu skutku ako trestného činu,
- b) odborné vyjadrenie od príslušných orgánov,
- c) lekárske vyšetrenie včítane odberu krvi a moča na zistenie alkoholu alebo inej návykovej látky,⁴⁾
- d) ohliadku miesta priestupku, ohliadku veci majúcej vzťah k spáchaniu priestupku a v súvislosti s tým zisťovať a zaisťovať stopy.

(2) Úkonom uvedeným v odseku 1 písm. c) je osoba povinná sa podrobiť, len ak to nie je spojené s ohrozením jej zdravia.

(3) Vyšetrenie krvi osoby podozrivej zo spáchania priestupku sa musí vykonať, ak o to osoba požiada.

§ 21

Oprávnenie na odňatie veci

(1) Policajt je oprávnený, po predchádzajúcej márnej výzve na vydanie, odňať vec, o ktorej sa možno dôvodne domnievať, že v konaní o priestupku môže byť vyslovené jej prepadnutie⁵⁾ alebo môže byť zhabaná.⁶⁾

(2) Nemožno odňať vec, ktorej hodnota je v nápadnom nepomere k povahe priestupku.

(3) O odňatí veci spíše policajt záznam o osobe, ktorej sa vec odňala, vystaví potvrdenie o odňatí veci.

(4) Ak v konaní o priestupku nie je vyslovené prepadnutie alebo zhabanie veci, je policajt povinný vec bez meškania vrátiť, pokiaľ ju nepostúpil príslušnému správnenému orgánu, ktorý je o priestupku oprávnený rozhodnúť.

Tretí oddiel

POUŽITIE DONUCOVACÍCH PROSTRIEDKOV A ZBRANE POLICAJTM

§ 22

Použitie donucovacích prostriedkov

(1) Donucovacími prostriedkami sú:

- a) hmaty, chvat, údery a kopy sebaobrany,

- b) slzotvorné prostriedky,

- c) obušok,

- d) putá,

- e) služobný pes,

- f) úder strelnou zbraňou,

- h) hrozba namierenou strelnou zbraňou,

- i) varovný výstrel do vzduchu.

(2) Pred použitím donucovacích prostriedkov je policajt povinný vyzvať osobu, proti ktorej zakročuje, aby upustila od protiprávneho konania, s výstrahou, že sa použije niektorý z donucovacích prostriedkov. Od výzvy a výstrahy môže upustiť len v prípade, že je sám napadnutý alebo ak je zjavne a bezprostredne ohrozený život alebo zdravie inej osoby a vec neznesie odklad.

(3) Použitím donucovacieho prostriedku sa má dosiahnuť účel sledovaný služobným zákrokom. Pritom sa použije iba taký donucovací prostriedok, ktorý je nevyhnutne potrebný na prekonanie odporu osoby, ktorá sa dopúšťa protiprávneho konania.

(4) O tom, ktorý z donucovacích prostriedkov použije, rozhoduje policajt podľa konkrétnej situácie tak, aby osobe, proti ktorej zakročuje, nespôsobil zrejme neprimeranú ujmu.

§ 23

Použitie hmatov, chvatov, úderov a kopov sebaobrany, slzotvorných prostriedkov a obušku

(1) Hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany, slzotvorné prostriedky a obušok je policajt oprávnený použiť, aby

- a) zaistil bezpečnosť vlastnú alebo inej osoby pred protiprávnym útokom, ak sa po márnej výzve neupustí od útoku, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých známkov bude pokračovať,
- b) zabránil výtržnosti, ruvačke, fyzickému napádaniu osôb, úmyselnému poškodzovaniu majetku, najmä objektov, zariadení alebo dopravného prostriedku,
- c) zabránil nebezpečnému konaniu, ktorým sa narušuje bezpečnosť železničnej premávky, alebo inému hrubému konaniu, ktorým sa porušuje verejný poriadok,
- d) zabránil násilnému vstupu nepovolaných osôb do uzavretých priestorov, strážených objektov, chránených dopravných prostriedkov,
- e) predviedol osobu, ktorá kladie aktívny odpor.

(2) Hmaty a chvaty sebaobrany, ktoré neohrozia zdravie alebo život osoby, je policajt oprávnený použiť, aby predviedol osobu, ktorá kladie pasívny odpor.

⁴⁾ § 6 ČNR č. 37/1989 Zb. o ochrane pred alkoholizmom a inými toxikomániami.
§ 6 SNR č. 46/1989 Zb. o ochrane pred alkoholizmom a inými toxikomániami.

⁵⁾ § 15 zákona ČNR č. 200/1990 Zb.
§ 15 zákona SNR č. 372/1990 Zb.

⁶⁾ § 18 zákona ČNR č. 200/1990 Zb.
§ 18 zákona SNR č. 372/1990 Zb.

§ 24

Použitie pút

Putá je policajt oprávnený použiť

- a) na spútanie predvádzanej osoby, ktorá kladie aktívny odpor alebo napáda policajta alebo iné osoby, po márnej výzve, aby od takého konania upustila, alebo ak je nebezpečenstvo, že sa pokúsi o útek,
- b) na vzájomné pripútanie dvoch alebo viacerých predvádzaných osôb za podmienok uvedených v písmene a),
- c) na spútanie alebo pripútanie osôb, ktoré sa správajú násilne voči policajtovi alebo inej osobe alebo poškodzujú majetok.

§ 25

Použitie služobného psa

(1) Služobného psa je oprávnený policajt použiť

- a) aby zaistil bezpečnosť vlastnú alebo inej osoby, ak sa po výzve neupustí od útoku, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých známkov bude pokračovať,
- b) aby zabránil výtrznosti, ruvačke, fyzickému napádaniu osôb, úmyselnému poškodzovaniu majetku, najmä objektov, zariadení, dopravných prostriedkov,
- c) aby zabránil nebezpečnému konaniu, ktorým sa narušuje bezpečnosť železničnej premávky, alebo inému hrubému konaniu, ktorým sa porušuje verejný poriadok,
- d) aby zabránil násilnému vstupu nepovolaných osôb do chránených alebo strážených objektov alebo na miesta, kam je vstup zakázaný,
- e) na prenasledovanie osoby na úteku, ktorá má byť predvedená,
- f) aby donútil ukrývajúcu sa osobu, ktorá má byť predvedená, opustiť úkryt,
- g) na stráženie predvedenej osoby.

(2) Policajt používa služobného psa s náhubkom. Ak to povaha a intenzita útoku, prípadne prekonalie odporu osoby vyžaduje, použije služobného psa bez náhubku.

§ 26

Použitie úderu strelnou zbraňou

Úder strelnou zbraňou je policajt oprávnený použiť v sebaobrane, spravidla pri zápase s útočníkom, ak sa dostane do tiesne.

§ 27

Použitie hrozby namierenou strelnou zbraňou

Hrozbu namierenou strelnou zbraňou je policajt oprávnený použiť, aby

- a) zaistil bezpečnosť vlastnú alebo inej osoby,
- b) zabránil násilnému vstupu nepovolaných osôb do chránených alebo strážených objektov alebo na miesta, kam je vstup zakázaný,
- c) prekonal odpor smerujúci k zmareniu jeho služobného zákroku.

§ 28

Použitie varovaného výstrelu do vzduchu

Varovný výstrel do vzduchu je policajt oprávnený použiť len v prípadoch, v ktorých je oprávnený použiť zbraň.

§ 29

Použitie zbrane

(1) Policajt je oprávnený použiť zbraň len v týchto prípadoch:

- a) aby v prípade nutnej obrany odvrátil priamo hroziaci alebo trvajúci útok vedený proti jeho osobe alebo útok na život alebo zdravie inej osoby,
- b) ak sa nebezpečný páchatel', proti ktorému zakročuje, na jeho výzvu nevzdá alebo sa zdráha opustiť svoj úkryt,
- c) ak nemožno inak prekonať odpor smerujúci k zmareniu jeho závažného služobného zákroku,
- d) aby zamedzil úteku páchatel'a obzvlášť závažného úmyselného trestného činu, ktorého nemôže iným spôsobom zadržať,
- e) aby odvrátil nebezpečný útok, ktorý ohrozuje strážený alebo chránený objekt alebo stano- vište, po márnej výzve, aby sa upustilo od útoku,
- f) ak treba zneškodniť zviera bezprostredne ohrozujúce život alebo zdravie osôb.

(2) Zbraňou sa podľa odseku 1 rozumie strelná, bodná zbraň a zbraň hromadnej účinnosti.

(3) Použitie zbrane policajtom v prípadoch uvedených v odseku 1 písm. a) až e) je prípustné iba vtedy, ak použitie donucovacích prostriedkov by bolo zrejme neúčinné.

(4) Pred použitím zbrane je policajt povinný vyzvať osobu, proti ktorej zakročuje, aby upustila od protiprávneho konania, s výstrahou, že sa použije zbraň. Pred použitím strelnej zbrane je policajt povinný použiť varovný výstrel. Od výstrahy a varovného výstrelu môže upustiť len v prípade, že je sám napadnutý, alebo ak je zjavne ohrozený život alebo zdravie inej osoby a vec neznesie odklad.

(5) Pri použití zbrane je policajt povinný dbať na potrebnú opatrnosť, najmä aby nebol ohrozený život iných osôb, a čo najviac šetriť život osoby, proti ktorej služobný zákrok smeruje.

§ 30

Povinnosť policajta po použití donucovacích prostriedkov a zbrane

(1) Ak policajt zistí, že pri použití donucovacích prostriedkov došlo k zraneniu osoby, je povinný, len čo to okolnosti dovoľia, poskytnúť zranenej osobe prvú pomoc a zabezpečiť lekárske ošetrovanie.

(2) Po každom použití zbrane, pri ktorom došlo k zraneniu osoby, je policajt povinný, len čo to okolnosti dovoľia, poskytnúť zranenej osobe prvú pomoc a zabezpečiť lekárske ošetrovanie. Ďalej je povinný urobiť všetky neodkladné úkony, aby sa

mohla riadne objasniť oprávnenosť použitia zbrane.

§ 31

(1) Každý služobný zákrok, pri ktorom sa použili donucovacie prostriedky alebo zbraň, je policajt povinný bez meškania hlásiť svojmu nadriadenému.

(2) O použití donucovacích prostriedkov alebo zbrane je policajt povinný podať svojmu nadriadenému písomne hlásenie s uvedením dôvodu, priebehu a výsledku ich použitia.

(3) Ak vzniknú pochybnosti o oprávnenosti alebo primeranosti použitia donucovacích prostriedkov alebo zbrane alebo ak pri ich použití bola spôsobená smrť, ujma na zdraví alebo škoda na majetku, je nadriadený povinný zistiť, či sa použili v súlade so zákonom. O výsledku tohto zistenia píše úradný záznam.

(4) Ak policajt použije donucovacie prostriedky alebo zbraň mimo miesta svojho služobného pôsobenia, ohlásí ich použitie najbližšiemu útvaru železničnej polície. Na ďalší postup sa primerane vzťahujú odseky 2 a 3.

§ 32

Osobitné obmedzenia

Pri služobnom zákroku proti zjavne tehotnej žene, osobe vysokého veku, osobe so zjavnou telesnou chybou alebo chorobou a osobe mladšej ako 15 rokov nesmie policajt použiť úder, kop sebaobrany, slzotvorné prostriedky, obušok, putá, služobného psa, úder strelnou zbraňou a zbraň okrem prípadov, ak útok týchto osôb ohrozuje život a zdravie policajta alebo život a zdravie iných osôb alebo hrozí väčšia škoda na majetku a nebezpečenstvo nemožno odvrátiť inak.

§ 33

Služobné zákroky pod jednotlivým velením

(1) Ak policajti zakročujú pod jednotným velením, rozhoduje o použití donucovacích prostriedkov a zbrane za podmienok uvedených v tomto zákone veliteľ zakročujúcej jednotky. O použití donucovacích prostriedkov a zbrane môže na mieste zákroku rozhodnúť tiež nadriadený tohto veliteľa, ktorý týmto rozhodnutím preberá velenie až do ukončenia zákroku. Rozhodnutie veliteľa zakročujúcej jednotky a jeho nadriadeného o použití donucovacích prostriedkov a zbrane musia byť zadokumentované na zvukovom alebo písomnom zázname.

(2) Na veliteľa zakročujúcej jednotky, ktorý rozhodol o použití donucovacích prostriedkov a zbrane, prechádzajú povinnosti, ktoré majú inak po použití týchto prostriedkov policajti.

TRETI A HLAVA

VZŤAHY ŽELEZNIČNEJ POLÍCIE K PRÁVNICKÝM A FYZICKÝM OSOBÁM

§ 34

Každý má právo obracať sa na policajtov a útvary železničnej polície so žiadosťou o pomoc. Policajti a útvary železničnej polície sú povinné v rozsahu svojej pôsobnosti túto pomoc poskytnúť.

§ 35

(1) Železničná polícia pri plnení úloh ustanovených týmto zákonom spolupracuje s právnickými a fyzickými osobami.

(2) Útvary železničnej polície sú oprávnené pri plnení svojich úloh požadovať od právnických a fyzických osôb pomoc, podklady a informácie.

(3) Právnické a fyzické osoby sú povinné požadovanú pomoc, podklady a informácie poskytnúť, pokiaľ im v tom nebránia dôvody ustanovené inými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

(4) Útvary železničnej polície upozorňujú a prerokúvajú s právnickými a fyzickými osobami, ktoré majú objekty a prevádzkujú činnosť v obvode celoštátnych dráh, skutočnosti, ktoré sa dotýkajú ich činnosti a môžu viesť k ohrozeniu alebo narušeniu bezpečnosti železničnej premávky a verejného poriadku.

§ 36

(1) Železničná polícia spolupracuje s príslušnými dráhovými správnymi orgánmi⁷⁾ a Česko-slovenskými štátnymi dráhami.⁸⁾ V rozsahu nevyhnutnom pre výkon služby sa vzájomne informujú o prípadoch narušovania a ohrozovania bezpečnosti a plynulosti železničnej premávky, bezpečnosti objektov, zariadení, zásielok, bezpečnosti života a zdravia osôb.

(2) Česko-slovenské štátne dráhy a organizácie železničnej dopravy, ktoré majú objekty a prevádzkujú činnosť v obvode celoštátnych dráh, sú povinné vytvárať nevyhnutné podmienky pre činnosť železničnej polície a prerokúvať s ňou opatrenia smerujúce k zabezpečeniu ochrany bezpečnosti a plynulosti železničnej premávky, zvýšenej ochrany objektov a zariadení, dopravných prostriedkov, zásielok, verejného poriadku a bezpečnosti osôb.

(3) Česko-slovenské štátne dráhy, sú oprávnené požadovať od útvarov železničnej polície, aby ich bezpečnostné opatrenia a činnosť čo najmenej nepriaznivo ovplyvňovali železničnú premávku.

(4) Bližšie podrobnosti o spolupráci železničnej polície s Česko-slovenskými štátnymi dráhami a organizáciami železničnej dopravy pri zaisťovaní bezpečnosti železničnej premávky a verejného po-

⁷⁾ § 19 a 20 zákona č. 51/1964 Zb. v znení zákona č. 104/1974 Zb.

⁸⁾ Zákon č. 68/1988 Zb. o organizácii Československé štátne dráhy.

riadku v obvode celoštátnych dráh upraví všeobecne záväzným právnym predpisom ministerstvo.

§ 37

Policajt je oprávnený v prípade nebezpečenstva ohrozenia života a zdravia alebo majetku požiadať každého o pomoc. Kto bol o túto pomoc požiadaný, je povinný ju poskytnúť. Nemusí tak urobiť, ak by tým vystavil vážnemu ohrozeniu seba alebo osoby blízke, uvedené v § 12 ods. 3, alebo ak tomu bránia iné dôležité okolnosti.

Š T V R T Á H L A V A POVOLÁVANIE A VYČLEŇOVANIE VOJAKOV NA PLNENIE ÚLOH ŽELEZNIČNEJ POLÍCIE

§ 38

(1) Vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky môže pri mimoriadnej situácii v železničnej premávke povolať vojakov v činnnej službe Železničného vojska na plnenie úloh železničnej polície, pokiaľ sily a prostriedky železničnej polície nebudú dostatočné na zvládnutie tejto mimoriadnej situácie.

(2) Vojaci v činnnej službe Železničného vojska povolaní podľa odseku 1 majú pri plnení úloh železničnej polície rovnaké povinnosti a oprávnenia ako policajti, pokiaľ vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky rozsah týchto povinností a oprávnení neobmedzí.

§ 39

(1) Vojaci v činnnej službe Železničného vojska povolaní podľa § 38 ods. 1 preukazujú svoju príslušnosť na plnenie úloh policajných zborov svojou predpísanou rovnošatou s vonkajším označením „ŽELEZNIČNÁ POLÍCIA“, prípadne aj ústnym vyhlásením alebo preukazom potvrdzujúcim oprávnenie na plnenie úloh železničnej polície.

(2) Ministerstvo ustanoví vyhláškou podrobnosti o preukazovaní príslušnosti na plnenie úloh železničnej polície.

PIATA HLAVA NÁHRADA ŠKODY

§ 40

(1) Štát zodpovedá za škodu osobe, ktorá poskytla pomoc policajtom na ich žiadosť alebo s ich vedomím (ďalej len „poškodený“). Štát sa tejto zodpovednosti môže zbaviť len vtedy, ak si túto škodu spôsobil poškodený úmyselne.

(2) Ak u poškodeného došlo k ujme na zdraví alebo smrti, postupuje sa podľa predpisov o odškodňovaní pracovných úrazov pracovníkov. Vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky môže nariadením ustanoviť, v ktorých prípadoch a v akom rozsahu

a) patrí poškodenému, popri nárokoch podľa pracovnoprávných predpisov, jednorazové mimoriadne odškodnenie,

b) sa zvyšuje jednorazové odškodnenie patriace podľa pracovnoprávných predpisov pozostalým po poškodenom a kedy možno také odškodnenie priznať osobám, ktoré boli na poškodeného odkázané výživou.

(3) Poškodenému sa uhrádza tiež škoda na veciach, ktorá mu vznikla v súvislosti s poskytnutou pomocou. Pritom sa uhrádza skutočná škoda, a to uvedením do predošlého stavu. Ak to nie je možné alebo účelné, uhrádza sa v peniazoch. Poškodenému sa môže priznať aj úhrada nákladov spojených s obstaraním novej veci ako náhrady za poškodenú vec.

(4) Štát uhrádza aj škodu, ktorú poškodený spôsobil v súvislosti s pomocou poskytnutou policajtom.

(5) Štát zodpovedá aj za škody spôsobené železničnou políciou alebo policajtom v súvislosti s plnením ich úloh ustanovených týmto zákonom. To neplatí, ak k spôsobeniu škody došlo v dôsledku protiprávneho konania poškodeného.

(6) Náhradu škody poskytuje za železničnú políciu a jej policajtov v zastúpení štátu ministerstvo.

Š I E S T A H L A V A SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 41

Spoločné ustanovenia

(1) Celkové početné stavy železničnej polície ustanoví vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

(2) Výzbroj, výstroj, zásady výcviku a výkonu služby ustanoví ministerstvo.

(3) Ministerstvo rozhodne o objektoch v obvode celoštátnych dráh, kde budú umiestnené útvary železničnej polície, a spôsobe ich užívania.

§ 42

(1) Policajti sú povinní zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, s ktorými sa oboznámili pri plnení úloh železničnej polície alebo v súvislosti s nimi, a ktoré v záujme právnických a fyzických osôb vyžadujú, aby zostali utajené pred nepovolnou osobou.

(2) Povinnosť mlčanlivosti sa vzťahuje aj na vojakov v činnnej službe Železničného vojska povolaných na plnenie úloh železničnej polície.

(3) Pokiaľ je osoba poučená železničnou políciou alebo policajtmí o povinnosti zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach súvisiacich s činnosťou alebo plnením úloh železničnej polície, je povinná uloženú mlčanlivosť zachovávať.

(4) Povinnosti mlčanlivosti môže zbaviť riaditeľ.

§ 43

(1) Policajt je v služobnom pomere k železničnej polícii.

(2) Na služobný pomer policajtov sa vzťahuje osobitný zákon⁹⁾ s týmito výnimkami:

- a) kde sa v tomto zákone hovorí o policajnom zbore, rozumie sa ním železničná polícia,
- b) pôsobnosť, ktorá podľa tohto zákona prislúcha ministrovi Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, Federálnemu ministerstvu vnútra, riaditeľovi policajného zboru a služobným orgánom, prislúcha ministrovi dopravy, ministerstvu, riaditeľovi a orgánom železničnej polície v rozsahu ustanovenom riaditeľom.

(3) Policajti podliehajú právomoci vojenských súdov a ustanoveniam o trestných činnostiach vojenských.

§ 44

Prechodné ustanovenia

(1) Zbor ozbrojenej ochrany železníc, zriadený podľa doterajších predpisov, sa považuje dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona za železničnú políciu. Pokiaľ sa v iných všeobecne záväzných právnych predpisoch hovorí o Zbore ozbrojenej ochrany železníc, rozumie sa tým podľa povahy veci železničná polícia.

(2) Príslušníci Zboru ozbrojenej ochrany železníc sa stávajú dňom účinnosti tohto zákona policajtmi železničnej polície, pokiaľ sa v lehote do 30 dní od nadobudnutia účinnosti tohto zákona nerozhodnú inak. V takom prípade sa príslušníci Zboru ozbrojenej ochrany železníc nestávajú policajtmi železničnej polície a ich nároky súvisiace so zmenou alebo skončením pracovného pomeru sa posudzujú podľa doterajších predpisov. Na účely úpravy služobného pomeru sa pracovný pomer príslušníka Zboru ozbrojenej ochrany železníc započítava v plnom rozsahu.

(3) Práva a povinnosti z pracovnoprávných vzťahov príslušníkov Zboru ozbrojenej ochrany železníc, ktorí sa dňom účinnosti tohto zákona stanú

policajtmi železničnej polície, prechádzajú týmto dňom na železničnú políciu. Podľa doterajších predpisov sa posudzujú nároky vzniknuté z pracovného vzťahu pred dňom účinnosti tohto zákona, právne úkony týkajúce sa zmien a skončenia pracovného vzťahu urobené pred dňom účinnosti tohto zákona, ako aj lehoty, ktoré začali plynúť pred týmto dňom. Nároky súvisiace so skončením pracovného vzťahu sa posudzujú podľa doterajších predpisov, ak úkon týkajúci sa skončenia pracovného vzťahu sa urobil pred dňom účinnosti tohto zákona, aj keď sa pracovný vzťah skončil po tomto dni.

(4) Majetok a záväzky Česko-slovenských štátnych dráh používané a určené pre Zbor ozbrojenej ochrany železníc prechádzajú dňom účinnosti tohto zákona na železničnú políciu. Spôsob a rozsah prevodu majetku a záväzkov ustanoví ministerstvo.

§ 45

Zrušovacie ustanovenie

Zrušujú sa

1. Ustanovenia § 9a, § 9b ods. 1, ods. 2 písm. a) až g), ods. 3 až 6 a § 9c zákona č. 51/1964 Zb. o dráhach v znení zákona č. 104/1974 Zb.
2. Ustanovenie § 6 ods. 1 písm. e) zákona č. 68/1989 Zb. o organizácii Česko-slovenské štátne dráhy.
3. Ustanovenia § 4a vyhlášky Ministerstva dopravy č. 52/1964 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o dráhach, v znení vyhlášky č. 122/1974 Zb.
4. Úprava Federálneho ministerstva dopravy zo 4. júla 1975 č. 15 355/75-025, ktorou sa ustanovuje výzbroj a výstroj Zboru ozbrojenej ochrany železníc a zásady výcviku a výkonu služby jeho príslušníkov (reg. v čiastke 24/1975 Zb.).

§ 46

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Havel, v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

⁹⁾ Zákon č. 334/1991 Zb. o služobnom pomere policajtov zaradených vo Federálnom policajnom zbore a v Zbore hradnej polície v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 32/1957 Zb. o nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách v znení neskorších predpisov.

231

ZÁKON

z 23. apríla 1992,

ktorým sa mení a dopĺňa Zákonník práce a zákon o zamestnanosti

Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Čl. I

Zákonník práce č. 65/1965 Zb. v znení zákona č. 88/1968 Zb., zákona č. 153/1969 Zb., zákona č. 100/1970 Zb., zákona č. 20/1975 Zb., zákona č. 72/1982 Zb., zákona č. 111/1984 Zb., zákona č. 22/1985 Zb., zákona č. 52/1987 Zb., zákona č. 98/1987 Zb., zákona č. 188/1988 Zb., zákona č. 3/1991 Zb. a zákona č. 297/1991 Zb. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 37 ods. 4 písm. c) sa vypúšťa.

2. § 38 ods. 3 znie:

„(3) Preložiť pracovníka na výkon práce do iného miesta, než bolo dojednané v pracovnej zmluve, možno iba s jeho súhlasom a v rámci organizácie, pokiaľ to nevyhnutne vyžaduje jej prevádzková potreba. Pracovné úlohy preloženému pracovníkovi ukladá, jeho prácu organizuje, riadi a kontroluje a pokyny mu na ten účel dáva príslušný vedúci pracovník organizačnej jednotky (útvaru), na ktorej pracovisko bol pracovník preložený“.

3. § 38 ods. 4 sa vypúšťa; doterajší odsek 5 sa označuje ako odsek 4.

4. V § 39 sa v prvej vete vypúšťajú slová „alebo na ktorú je možnosť takej zmeny obmedzená týmto zákonníkom [§ 37 ods. 4 písm. c) a 38 ods. 4]“.

5. § 41 včítane nadpisu znie :

„§ 41

Účasť odborových orgánov pri prevádzaní

Pokiaľ organizácia pracovníka výnimočne podľa § 37 prevádza na inú prácu než zodpovedá pracovnej zmluve, a pracovník s takým opatrením nesúhlasí, môže ho organizácia previesť len po prerokovaní tohto opatrenia s príslušným odborovým orgánom. Prerokovanie nie je potrebné, dokiaľ celková doba prevedenia nepresiahla 22 pracovných dní v kalendárnom roku.“.

6. § 42 sa dopĺňa odsekmi 4 a 5, ktoré znejú:

„(4) Pracovný pomer zaniká smrťou pracovníka.

(5) Pokiaľ nedošlo k prechodu práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov alebo ku skončeniu pracovného pomeru, zaniká pracovný pomer dňom zániku organizácie, v ktorej je pracovník zamestnaný.“.

7. V § 45 ods. 2 sa slovo „nasledujúceho“ nahrádza slovom „príslušného“.

8. V § 65 ods. 2 druhá a tretia veta znejú: „Organizácia s pracovníkom dohodne jeho ďalšie pracovné zaradenie v organizácii na inú prácu zodpovedajúcu jeho kvalifikácii, prípadne na inú pre neho vhodnú prácu. Ak organizácia nemá pre pracovníka takú prácu alebo pracovník ju odmietne, je daný výpovedný dôvod podľa § 46 ods. 1 písm. c); odstúpné poskytované pracovníkom pri organizačných zmenách patrí len v prípade rozviazania pracovného pomeru po odvolaní z funkcie v súvislosti s jej zrušením v dôsledku organizačnej zmeny.“.

9. Doterajší text § 73 sa označuje ako odsek 1 a dopĺňa sa novými odsekmi 2 až 5, ktoré znejú:

„(2) Pracovníci orgánov štátnej správy, súdov a prokuratúr Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, Českej republiky a Slovenskej republiky, Kancelárie prezidenta Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, Kancelárie Federálneho zhromaždenia, Kancelárie Českej národnej rady, Kancelárie Slovenskej národnej rady, Úradu vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, Úradu vlády Českej republiky, Úradu vlády Slovenskej republiky, Štátnej banky česko-slovenskej a štátnych fondov sú ďalej povinní:

- a) konať a rozhodovať nestranné a zdržať sa pri výkone práce všetkého, čo by mohlo ohroziť dôveru v nestrannosť rozhodovania,
- b) zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli pri výkone zamestnania a ktoré v záujme organizácie nemožno oznamovať iným osobám; to neplatí, pokiaľ ich tejto povinnosti zbavil vedúci organizácie alebo ním poverený vedúci pracovník, ak osobitý zákon²⁰⁾ neustanovuje inak,
- c) v súvislosti s výkonom zamestnania neprijímať dary alebo výhody, výnimkou darov alebo výhod poskytovaných organizáciou, v ktorej sú zamestnaní, alebo na základe právnych predpisov a kolektívnych zmlúv,
- d) zdržať sa konania, ktoré by mohlo viesť k steru verejného záujmu s osobnými záujmami, najmä nezneužívať informácie nadobudnuté v súvislosti s výkonom zamestnania vo vlastný prospech alebo v prospech niekoho iného.

(3) Pracovníci uvedení v odseku 2 nesmú byť členmi riadiacich alebo kontrolných orgánov právnických osôb prevádzkujúcich podnikateľskú činnosť; to neplatí, pokiaľ ich do takého orgánu vyslala organizácia, v ktorej sú zamestnaní, a v súvislosti s týmto členstvom nepoberajú odmenu od

²⁰⁾ Napr. § 54 zákona č. 22/1992 Zb. o Štátnej banke česko-slovenskej.

príslušnej právnickej osoby prevádzkujúcej podnikateľskú činnosť.

(4) Pracovníci uvedení v odseku 2 môžu vykonávať podnikateľskú činnosť len s predchádzajúcim písomným súhlasom organizácie, v ktorej sú zamestnaní.

(5) Obmedzenie ustanovené v predchádzajúcom odseku sa nevzťahuje na vedeckú, pedagogickú, publicistickú, literárnu alebo umeleckú činnosť a na správu vlastného majetku.“

10. Za § 74 sa vkladá nový § 75, ktorý včítanie nadpisu znie:

„§ 75

Výkon inej zárobkovej činnosti

(1) Pracovníci môžu popri svojom zamestnaní vykonávanom v pracovnoprávnom vzťahu vykonávať zárobkovú činnosť, ktorá je zhodná s predmetom činnosti organizácie, v ktorej sú zamestnaní, len s jej predchádzajúcim písomným súhlasom.

(2) Organizácia môže udelený súhlas písomne odvolať. V písomnom odvolaní súhlasu je organizácia povinná uviesť dôvody zmeny svojho rozhodnutia. Pracovník je potom povinný bez zbytočného odkladu zárobkovú činnosť skončiť spôsobom vyplývajúcim pre jej skončenie z príslušných právnych predpisov.

(3) Vedúci organizácie a vedúci pracovníci v jeho priamej riadiacej pôsobnosti nesmú popri svojom zamestnaní vykonávať zárobkovú činnosť, ktorá je zhodná s predmetom činnosti organizácie, v ktorej sú zamestnaní.

(4) Obmedzenia ustanovené v odsekoch 1 a 3 sa nevzťahujú na výkon vedeckej, pedagogickej, publicistickej, literárnej a umeleckej činnosti.“

11. V § 82 ods. 1 sa pripája veta: „Organizácie uvedené v § 73 ods. 2 sú povinné vydať pracovný poriadok.“

12. § 102 ods. 3 znie:

„(3) V kolektívnej zmluve možno pracovníkom organizácií, ktoré prevádzkujú podnikateľskú činnosť, predĺžiť nárok na dovolenku o jeden týždeň nad výmeru uvedenú v predchádzajúcich odsekoch. Pracovníkom organizácií, ktoré neprevádzkujú podnikateľskú činnosť, prislúcha dovolenka o jeden týždeň dlhšia než výmera uvedená v predchádzajúcich odsekoch.“

13. § 115 ods. 3 znie:

„(3) Ak je pracovník prevedený na inú prácu, než bola dojednaná, pretože to vyžadovalo odvrátenie živelnej udalosti alebo inej hroziacej nehody alebo zmiernenie ich bezprostredných následkov [§ 37 ods. 4 písm. b)], prislúcha mu mzda podľa vykonávanej práce, najmenej však vo výške priemerného zárobku, ktorý dosahoval pred prevedením.“

14. V § 121 ods. 1 sa v druhej vete na konci bodka nahrádza čiarkou a pripája sa ustanovenie písomne k), ktoré znie:

„k) neprávom prijaté hmotné zabezpečenie uchádzačov o zamestnanie alebo jeho zvýšenie alebo hmotné zabezpečenie poskytnuté ako preddavok, pokiaľ je pracovník povinný ho vrátiť na základe vykonateľného rozhodnutia podľa zákona o zamestnanosti.“

15. § 130 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„(3) Ak organizácia vymedzila v písomnej dohode s príslušným odborovým orgánom vážne prevádzkové dôvody, pre ktoré organizácia nemôže pracovníkovi pridelovať prácu, ide o inú prekážku v práci na strane organizácie, pri ktorej prislúcha pracovníkovi náhrada mzdy vo výške 60 % priemerného zárobku. Dohodu podľa predchádzajúcej vety nemožno nahradiť rozhodnutím organizácie.“

16. § 150 ods. 2 sa v druhej vete vypúšťajú slová: „podľa zásad určených vládou Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a“.

17. V § 167 ods. 2 sa v druhej vete vypúšťajú slová: „podľa zásad určených vládou Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a“.

18. Za § 205c sa vkladá nový § 205d, ktorý včítane nadpisu znie:

„§ 205d

Zákonné poistenie zodpovednosti organizácie za škodu

(1) Organizácie zamestnávajúce aspoň jedného pracovníka sú pre prípad svojej zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze alebo chorobe z povolenia poistené (ďalej len „zákonné poistenie“) v poisťovniach, o ktorých to ustanovia zákony národných rád. To sa nevzťahuje na organizácie, ktoré majú podľa zákona postavenie štátneho orgánu.

(2) Zákony národných rád upravujú spôsob úhrady prípadnej ujmy vzniknutej poisťovni prevádzkovaním zákonného poistenia.

(3) Bližšie podmienky a sadzby poistného ustanoví vyhláškou Ministerstvo financií Českej republiky a Ministerstvo financií Slovenskej republiky.

(4) Pokiaľ pri zániku organizácie neprejdú práva a povinnosti z pracovnoprávneho vzťahu na inú organizáciu, má poškodený (pozostalý) právo priamo voči poisťovni, aby mu škodu nahradila v tom istom rozsah, v akom by mu ju bola povinná nahradiť sama poistná organizácia.

(5) V rozsahu v akom sa na organizáciu vzťahuje zákonné poistenie, zaniká jej povinnosť dojednať zmluvné poistenie podľa osobitných predpisov.²¹⁾“

19. V § 242 ods. 2 sa bodka za prvou vetou nahrádza čiarkou a pripájajú sa slová „prípadne osobitný zákon.“

²¹⁾ Napríklad § 23 ods. 1 časť vety za bodkočiarkou zákona ČNR č. 128/1990 Zb. o advokácii, § 19 ods. 1 druhá veta zákona SNR č. 129/1991 Zb. o komerčných právnikoch.

20. § 249 sa dopĺňa odsekom 4, ktorý znie:

„(4) Ak organizácia zanikne v súvislosti s premenou na inú formu organizácie, prechádzajú práva a povinnosti z pracovnoprávnych vzťahov v plnom rozsahu na novovzniknutú organizáciu, pokiaľ zákon neustanovuje inak.“²²⁾

21. V § 251 druhá veta znie: „Ak sa však pri zrušení organizácie vykonáva jej likvidácia,²³⁾ má túto povinnosť likvidátor; pokiaľ likvidátor ku dňu skončenia likvidácie neuspokojí nároky pracovníkov organizácie, ktorá má podľa zákona postavenie štátneho orgánu, má túto povinnosť štát.“

22. § 272 sa dopĺňa odsekom 7, ktorý znie:

„(7) V organizáciách, ktoré nie sú v pôsobnosti odvetvových ústredných orgánov, sa na práva a povinnosti vyplývajúce z ustanovení § 74 písm. f), § 95 ods. 2, § 105 ods. 4, § 133 ods. 6, § 150 ods. 2 a § 167 ods. 2 použijú primerane pracovnoprávne predpisy vydané pre organizácie s obdobnou činnosťou.“

23. § 275 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„(3) Na účely náhrady za stratu na zárobku (§ 194 a 195) a v ďalších prípadoch, keď sa na účely náhrady škody vychádza z priemerného mesačného čistého zárobku pracovníka, sa tento zárobok zisťuje z priemerného mesačného hrubého zárobku odpočítaním dane zo mzdy podľa sadzby príslušnej pre pracovníka v mesiaci, v ktorom vznikol nárok na náhradu.“

Čl. II

Zákon č. 1/1991 Zb. o zamestnanosti v znení zákona č. 305/1991 Zb. a zákona č. 578/1991 Zb. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 2 ods. 1 sa vypúšťajú slová „alebo medzinárodná zmluva, ktorou je Česká a Slovenská Federatívna Republika viazaná,“.

2. § 2 ods. 3 znie:

„(3) Povolenie na zamestnanie sa nevyžaduje na zamestnávanie cudzinca (osoby bez štátnej príslušnosti),

- a) ktorému bolo priznané postavenie utečenca,²⁶⁾ ak
1. dovŕšil dobu troch rokov pobytu na území Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, alebo
 2. uzavrel manželstvo s občanom, ktorý má štátne občianstvo Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, pokiaľ toto manželstvo trvá, alebo
 3. má aspoň jedno dieťa, ktoré má štátne občianstvo Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky,

b) ktorému bolo udelené povolenie na trvalý pobyt na území Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky,

c) ktorý je rodinným príslušníkom člena diplomatickej misie, konzulárneho úradu alebo rodinným príslušníkom zamestnanca medzinárodnej vládnej organizácie so sídlom na území Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, pokiaľ medzinárodná zmluva dojednaná v mene vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky zaručuje vzájomnosť.“

3. § 2 sa dopĺňa odsekom 4, ktorý znie:

„(4) Obdobne ako na prijatie do zamestnania sa povolenie na zamestnanie vyžaduje tiež vtedy, ak má cudzinec (osoba bez štátnej príslušnosti) vykonávať prácu na území Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky v pracovnom vzťahu k zahraničnému zamestnávateľovi, ktorý ho na výkon tejto práce vyslal na základe obchodnej alebo inej zmluvy uzavretej s tuzemskou právnickou alebo fyzickou osobou.“

4. V § 3 ods. 2. písm. a) sa za slovo „prognózy“ vkladajú slová „a stratégiu“.

5. § 5 znie:

„§ 5

(1) Sprostredkovanie zamestnania môže vykonávať tiež za úhradu právnická alebo fyzická osoba, ak má na takú činnosť povolenie.²⁾ Pri sprostredkovaní zamestnania za úhradu môže sa vyberať od zamestnávateľa alebo občana primeraný poplatok určený v povolení, vyjadrujúci skutočné výdavky súvisiace so sprostredkovaním zamestnania.

(2) Výška poplatku za sprostredkovanie zamestnania za úhradu podľa odseku 1 sa určuje na základe sadzobníka poplatkov ustanoveného alebo schváleného príslušným štátnym orgánom.³⁾

(3) Za sprostredkovanie zamestnania za úhradu podľa odseku 1 sa nepovažuje zverejňovanie ponúk zamestnaní za úhradu v oznamovacích prostriedkoch, keď sa nevykonáva priama sprostredkovateľská činnosť medzi zamestnávateľmi a občanmi.

(4) V súvislosti so sprostredkovaním zamestnania sa zakazujú akékoľvek zrážky zo mzdy alebo z inej odmeny poskytovanej zamestnancovi za vykonanú prácu, v prospech inej osoby, ktorá zamestnanie sprostredkovala; to platí obdobne o vykonávaní zrážok v prospech zamestnávateľa v súvislosti s prijatím zamestnanca do zamestnania alebo príslubom zachovania jeho zamestnania.“

6. V § 8 ods. 1 sa na konci pripája táto veta: „Osobné údaje o uchádzačovi o zamestnanie možno oznamovať len na účely sprostredkovania zamestnania, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak.“

7. V § 10. ods. 1 sa na konci pripája táto veta: „Obdobne možno postupovať v prípadoch, keď uchádzač o zamestnanie doteraz žiadnu kvalifikáciu nezískal.“

8. V § 15 ods. 1 písm. b) znie:

²²⁾ Napríklad zákon č. 427/1990 Zb. o prevodoch vlastníctva štátu k niektorým veciam na iné právnické alebo fyzické osoby v znení neskorších predpisov.

²³⁾ Napríklad zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní.

²⁶⁾ Zákon č. 498/1990 Zb. o utečencoch.

„b) dochádzke detí do predškolského zariadenia a v povinnej školskej dochádzke detí.“

9. V § 16. ods. 7 sa slová „ktorému sa poskytovalo hmotné zabezpečenie po podpornú dobu,“ nahrádzajú slovami „po uplynutí podpornej doby“.

10. Doterajší text § 16a sa označuje ako odsek 1 a dopĺňa sa novým odsekom 2, ktorý znie:

„(2) Podľa odseku 1sa postupuje obdobne, ak sa uchádzačovi o zamestnanie poskytlo odstupné alebo odchodné v dobe poskytovania hmotného zabezpečenia alebo po uplynutí tejto doby. Uchádzač o zamestnanie je v takom prípade povinný vrátiť poskytnuté hmotné zabezpečenie zodpovedajúce dobe poskytnutého odstupného alebo odchodného.“

11. § 19 ods. 2 znie:

„(2) Zamestnávateľ oznamuje do piatich kalendárnych dní príslušnému územnému orgánu práce voľné pracovné miesta a ich charakteristiku a bez meškania, najneskôr do piatich kalendárnych dní, oznamuje aj obsadenie týchto miest. Voľnými pracovnými miestami sa rozumejú novovytvorené alebo uvoľnené pracovné miesta, na ktoré zamestnávateľ zamýšľa získať zamestnancov.“

12. § 20 sa dopĺňa odsekmi 3 a 4, ktoré znejú:

„(3) Ak zamestnávateľ v súvislosti s prechodom na nový podnikateľský program nemôže zabezpečiť pre zamestnanca prácu v rozsahu ustanoveného týždenného pracovného času a v záujme predíť alebo obmedziť uvoľňovanie zamestnancov obmedzí po dohode s územným orgánom práce na prechodnú dobu nepresahujúcu šesť mesiacov svoju prevádzkovú činnosť a v dôsledku toho nebude prideliť prácu v rozsahu najmenej 10 % ustanoveného týždenného pracovného času, prislúcha mu na základe tejto dohody príspevok na čiastočnú úhradu náhrady mzdy poskytovanej zamestnancom podľa pracovnoprávnych predpisov.

(4) V dohode, ktorú zamestnávateľ v súvislosti s obmedzením prevádzkovej činnosti podľa odseku 3 dojednáva s územným orgánom práce za podmienok ustanovených príslušnými štátnymi orgánmi republik, o ktorých to ustanovujú zákony národných rád,²⁾ sa uvedú najmä

- a) rozsah a doba obmedzenia prevádzkovej činnosti zamestnávateľa,
- b) počet zamestnancov a ich okruh (vybrané profesie), ktorých sa obmedzenie prevádzkovej činnosti bude týkať,
- c) výška príspevku zamestnávateľovi, prípadne podmienky jeho vrátenia územnému orgánu práce,
- d) organizačné opatrenia zamestnávateľa smerujúce k tomu, aby opäť začal prevádzkovú činnosť v plnom rozsahu.“

13. V § 28 sa slová „občianskych zamestnancov“ nahrádzajú slovami „civilných zložiek“.

14. V § 31 ods. 1 a 3 sa vypúšťa ustanovenie písmena a); zároveň sa zrušuje označenie písmena b).

15. § 31 sa dopĺňa odsekom 4, ktorý znie:

„(4) Ministerstvo práce a sociálnych vecí Českej republiky po dohode s Ministerstvom pre hospodársku politiku a rozvoj Českej republiky a Ministerstvo práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky po dohode s Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky môžu ustanoviť vyhláškami bližšie podmienky postupu pri dojednávaní dohôd podľa § 20 ods. 3 a 4.“

Čl. III

1. Prevedenie pracovníka na inú prácu alebo preloženie do iného miesta výkonu práce, ku ktorým došlo podľa ustanovení § 37 ods. 4 písm. c) a § 38 ods. 3 a 4 Zákonníka práce pred dňom účinnosti toho zákona bez súhlasu pracovníka, stráca účinnosť najneskôr uplynutím doby 15 dní odo dňa účinnosti toho zákona, pokiaľ sa organizácia s pracovníkom nedohodne inak.

2. Pracovník uvedený v ustanovení § 73 ods. 2 Zákonníka práce, ktorý ku dňu účinnosti toho zákona vykonáva podnikateľskú činnosť, je povinný najneskôr do 15 dní odo dňa účinnosti toho zákona požiadať písomne organizáciu o udelenie súhlasu na výkon takej činnosti. Organizácia je povinná do jedného mesiaca odo dňa podania tejto žiadosti pracovníkovi písomne oznámiť, či súhlas udeľuje, alebo nie; ak sa pracovníkovi taký súhlas neudelí alebo pracovník v lehote podľa predchádzajúcej vety o súhlas nepožiadaval, je povinný bez zbytočného odkladu takú činnosť skončiť spôsobom vyplývajúcim z príslušných právnych predpisov, pokiaľ neurobil právny úkon smerujúci k skončeniu pracovnoprávneho vzťahu v organizácii, v ktorej je zamestnaný. Pokiaľ sa organizácia v určenej lehote k žiadosti pracovníka písomne nevyjadrí, platí, že udeľuje súhlas na takú činnosť.

3. Pracovník uvedený v ustanovení § 73 ods. 2 Zákonníka práce, ktorý ku dňu účinnosti tohoto zákona je členom riadiacej alebo kontrolného orgánu právnickej osoby prevádzkujúcej podnikateľskú činnosť a do takého orgánu ho nevyslala organizácia, v ktorej je zamestnaný, je povinný bez zbytočného odkladu toto členstvo ukončiť spôsobom vyplývajúcim z príslušných právnych predpisov, pokiaľ neurobil právny úkon smerujúci k skončeniu pracovnoprávneho vzťahu v organizácii, v ktorej je zamestnaný.

4. Pracovník organizácie, ktorý ku dňu účinnosti toho zákona vykonáva popri pracovnoprávnom vzťahu zárobkovú činnosť, ktorá je zhodná s predmetom činnosti organizácie, v ktorej je zamestnaný (§ 75 ods. 1 Zákonníka práce), je povinný najneskôr do 15 dní odo dňa účinnosti toho zákona požiadať písomne organizáciu o udelenie súhlasu na výkon takej činnosti. Organizácia je povinná do jedného mesiaca odo dňa podania tejto žiadosti pracovníkovi písomne oznámiť, či súhlas udeľuje, alebo nie; ak sa pracovníkovi taký súhlas neudelí alebo pracovník v lehote podľa predchádzajúcej vety o súhlas nepožiadaval, je povinný bez zbytočného odkladu takú činnosť skončiť spôsobom vyplývajúcim z príslušných právnych predpisov, pokiaľ neurobil právny úkon smerujúci k skončeniu pracovnoprávneho vzťahu v organizácii, v ktorej je zamestnaný. Pokiaľ sa organizácia v určenej lehote

k žiadosti pracovníka písomne nevyjadri, platí, že udeľuje súhlas na takú činnosť.

5. Vedúci organizácie a vedúci pracovníci v jeho priamej riadiace pôsobnosti, ktorí ku dňu účinnosti tohoto zákona vykonávajú popri svojom zamestnaní činnosť, ktorá je zhodná s premetom činnosti organizácie, v ktorej sú zamestnaní (§ 75 ods. 3 Zákonníka práce), sú povinní po dni účinnosti tohoto zákona bez zbytočného odkladu takú činnosť skončiť spôsobom vyplývajúcim z príslušných právnych predpisov, pokiaľ neurobili právny úkon smerujúci k skončeniu pracovnoprávneho vzťahu v organizácii, v ktorej sú zamestnaní.

6. Príspevok pracovníkom na čiastočné vyrovnanie poklesu mzdy podľa vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Českej republiky č. 347/1991 Zb. v znení vyhlášky č. 2/1992 Zb. a vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 407/1991 Zb. v znení vyhlášky č. 36/1992 Zb., na ktorý vznikol nárok pred dňom účinnosti toho zákona, sa poskytuje podľa doterajších predpisov najdlhšie do 30. júna 1992. Po dobu poskytovania tohto príspevku nemožno použiť ustanovenie § 130 ods. 3 Zákonníka práce.

7. Povinné zmluvné poistenie, ktoré vzniklo podľa osobitných predpisov pred 1. januárom 1993, zaniká 31. decembrom 1992 v rozsahu, v akom sa na organizáciu vzťahuje zákonné poistenie podľa § 205d Zákonníka práce, pokiaľ nezaniklo už pred týmto dňom.

8. Podľa doterajšieho ustanovenia § 251 Zákonníka práce sa riadi povinnosť uspokojiť nároky pracovníkov zrušenej organizácie, pokiaľ ide o nároky na náhradu škody pri pracovnom úraze alebo chorobe z povolania, na ktorých uspokojovanie sa nevzťahuje zákonné poistenie podľa toho zákona alebo povinné zmluvné poistenie podľa osobitných predpisov.

9. Ak nejde o nároky na náhradu škody pri pracovnom úraze alebo chorobe z povolania, podľa doterajšieho ustanovenia § 251 Zákonníka práce sa spravuje povinnosť uspokojiť nároky pracovníkov zrušenej organizácie, ktoré vznikli pred dňom účinnosti tohoto zákona.

10. Ustanovením § 2 ods. 4 zákona o zamestnanosti nie je dotknuté vykonávanie práce cudzincom (osobou bez štátnej príslušnosti) na území Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky na základe obchodnej alebo inej zmluvy uzavretej pred dňom účinnosti tohoto zákona.

11. Podľa ustanovenia § 16a ods. 2 zákona o zamestnanosti sa postupuje, ak vznikol nárok na hmotné zabezpečenie uchádzačom o zamestnanie najskôr dňom účinnosti tohoto zákona.

12. Skončenie pracovných pomerov vzniknutých pred 1. januárom 1989 na určitú dobu alebo s účinnosťou pred týmto dňom na určitú dobu zmenených vzhľadom na pridelenie podnikového alebo služobného bytu, bytu vystavaného v podnikovej bytovej výstavbe z vlastných voľných

prostriedkov podniku a bytu prideleného v štátnom záujme sa od účinnosti tohto zákona posudzuje podľa rovnakých ustanovení Zákonníka práce ako skončenie ostatných pracovných pomerov dojednaných na určitú dobu.

Čl. IV

(1) Zrušujú sa:

- § 4 nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 223/1988 Zb., ktorým sa vykonáva Zákonník práce.
- § 16 nariadenia vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky č. 121/1990 Zb. o pracovnoprávnych vzťahoch pri súkromnom podnikaní občanov v znení nariadenia vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky č. 14/1991 Zb.
- Nariadenie vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky č. 406/1991 Zb. o predĺžení dovolenky na zotavenie v organizáciách, ktoré neprevádzkujú podnikateľskú činnosť.
- Nariadenie vlády Českej republiky č. 343/1991 Zb. o predĺžení dovolenky na zotavenie pracovníkom organizácií, ktoré neprevádzkujú podnikateľskú činnosť.
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 352/1991 Zb. o predĺžení dovolenky na zotavenie pracovníkom organizácií, ktoré neprevádzkujú podnikateľskú činnosť.
- Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 17/1978 Zb. o úhrade poistného z poistných zmlúv uzavieraných o poistení osôb socialistickými organizáciami.
- Vyhláška Ministerstva práce a sociálnych vecí Českej republiky č. 347/1991 Zb. zabezpečení pracovníkov organizácií, ktorí pracujú po kratší pracovný čas pre prechodné odbytové a finančné ťažkosti, v znení vyhlášky č. 2/1992 Zb.
- Vyhláška Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 407/1991 Zb. o zabezpečení pracovníkov organizácií, ktorí pracujú po kratší ako určený týždenný pracovný čas z dôvodov prechodných odbytových a finančných ťažkostí organizácií, v znení vyhlášky č. 36/1992 Zb.

(2) K 1. januáru 1993 sa zrušujú § 68 a 78 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon).

Čl. V

Predsedníctvo Federálneho zhromaždenia sa splnomocňuje, aby v Zbierke zákonov vyhlásilo úplné znenie Zákonníka práce a zákona o zamestnanosti, ako vyplýva z neskorších zákonov.

Čl. VI

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia. Ustanovenie § 205d Zákonníka práce nadobúda účinnosť 1. januárom 1993.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

232

Z Á K O N

z 27. apríla 1992

o policajných vysokých školách a o zriadení Policajnej akadémie

Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Policajné vysoké školy

§ 1

(1) Policajná vysoká škola je vysokou školou v pôsobnosti Federálneho ministerstva vnútra alebo Ministerstva vnútra Českej republiky alebo Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „príslušné ministerstvo vnútra“).

(2) Vysokoškolské vzdelávanie v odbore bezpečnostnej služby¹⁾ sa uskutočňuje na policajných vysokých školách.

§ 2

Na policajnú vysokú školu sa vzťahuje zákon o vysokých školách,²⁾ pokiaľ tento zákon neustanovuje inak.

§ 3

(1) Policajná vysoká škola v pôsobnosti Federálneho ministerstva vnútra sa zriaďuje, zlučuje, rozdeľuje a zrušuje zákonom Federálneho zhromaždenia; rovnakým spôsobom sa ustanovuje jej názov a sídlo.

(2) Policajná vysoká škola v pôsobnosti Ministerstva vnútra Českej republiky sa zriaďuje, zlučuje, rozdeľuje a zrušuje zákonom Českej národnej rady, policajná vysoká škola v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky sa zriaďuje, zlučuje, rozdeľuje a zrušuje zákonom Slovenskej národnej rady; rovnakým spôsobom sa ustanovuje ich názov a sídlo.

§ 4

(1) Fakulty policajnej vysokej školy zriaďuje, zlučuje, rozdeľuje, zrušuje a ich názov a sídlo ustanovuje akademický senát policajnej vysokej školy so

súhlasom príslušného ministerstva vnútra, v ktorého pôsobnosti je policajná vysoká škola.

(2) Dekana fakulty policajnej vysokej školy vymenúva z jej profesorov a docentov na návrh akademického senátu fakulty a rovnakým spôsobom z funkcie odvoláva minister, ktorý stojí na čele príslušného ministerstva vnútra, v ktorej pôsobnosti je policajná vysoká škola.

(3) Počet pracovníkov policajnej vysokej školy a pracovníkov jej fakúlt ustanovuje na návrh akademického senátu tejto policajnej vysokej školy minister, ktorý stojí na čele príslušného ministerstva vnútra, v ktorého pôsobnosti je policajná vysoká škola.

§ 5

(1) Príslušné ministerstvo vnútra, v ktorého pôsobnosti je policajná vysoká škola, vykonáva pri vzdelávaní v odbore bezpečnostnej služby pôsobnosť Ministerstva školstva, mládeže a telovýchovy Českej republiky alebo Ministerstva školstva, mládeže a športu Slovenskej republiky s výnimkou vydávania právnych predpisov na vykonanie zákona o vysokých školách.

(2) Štatút policajnej vysokej školy registruje³⁾ príslušné ministerstvo vnútra, v ktorého pôsobnosti je policajná vysoká škola, po prerokovaní s Ministerstvom školstva, mládeže a telovýchovy Českej republiky, ak má policajná vysoká škola sídlo v Českej republike, alebo s Ministerstvom školstva, mládeže a športu Slovenskej republiky, ak má policajná vysoká škola sídlo v Slovenskej republike.

(3) Pôsobnosť ministra školstva, mládeže a telovýchovy Českej republiky alebo ministra školstva, mládeže a športu Slovenskej republiky podľa zákona o vysokých školách vykonáva vo vzťahu k policajným vysokým školám minister, ktorý stojí na čele príslušného ministerstva vnútra, v ktorého pôsobnosti je policajná vysoká škola.

§ 6

Príslušnosť akreditačnej komisie,⁴⁾ Rady vysokých škol, delegovanie zástupcov do Rady vysokých

¹⁾ § 31 zákona č. 172/1990 Zb. o vysokých školách.

²⁾ Zákon č. 172/1990 Zb.

³⁾ § 28 zákona č. 172/1990 Zb.

⁴⁾ § 17 zákona č. 172/1990 Zb.

škôl⁵⁾ a pôsobnosť právnych predpisov vydaných na vykonanie zákona o vysokých školách⁶⁾ sa vo vzťahu k policajnej vysokej škole a jej fakulte spravuje sídlom policajnej vysokej školy a jej fakulty.

Policajná akadémia

§ 7

(1) Zriaďuje sa policajná vysoká škola v pôsobnosti Federálneho ministerstva vnútra s názvom Policajná akadémia.

(2) Sídlom Policajnej akadémie je Praha.

§ 8

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

233

Z Á K O N

z 28. apríla 1992

o použití prebytku štátneho rozpočtu federácie za rok 1991

Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa uznieslo na tomto zákone:

§ 1

Prebytok štátneho rozpočtu federácie za rok 1991, vykázaný vo výške 6 389 460 tis. Kčs, sa použije takto:

1. na úhradu polovice odložených odvodov z objemu miezd a odmien poľnohospodárskych organizácií za november a december 1991 formou dotácií štátnym rozpočtom Českej republiky a Slovenskej republiky na krytie schodkov ich rozpočtového hospodárenia v roku 1991

	2 275 831 tis. Kčs
v tom: Českej republike	1 342 059 tis. Kčs
Slovenskej republike	933 772 tis. Kčs,
2. na riešenie platobnej neschopnosti štátnej organizácie ČSD z roka 1991

	2 000 000 tis. Kčs,
--	---------------------

3. na čiastočnú úhradu úveru poskytnutého Investičnou bankou štátnej organizácii ČSD

	1 200 000 tis. Kčs,
--	---------------------
4. na vytvorenie rezervy v osobitných účelových prostriedkoch v rámci štátnych finančných aktív federácie

	913 629 tis. Kčs z toho:
a) na krytie strát česko-slovenských podnikov v dôsledku embarga voči Iraku	800 000 tis. Kčs,
b) na úhradu nevyhnutných rozpočtovo nezabezpečených potrieb federácie na základe schválenia vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky	113 629 tis. Kčs.

§ 2

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

⁵⁾ § 16 zákona č. 172/1990 Zb.

⁶⁾ § 35 zákona č. 172/1990 Zb.

REDAKČNÉ OZNÁMENIE**o oprave tlačovej chyby****v zákone č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v slovenskom vydaní**

V prílohe č. 3 KONCESOVANÉ ŽIVNOSTI v skupine 314: Ostatné - sa v stĺpci 1 (odbor) a súbežne v stĺpci 2 dopĺňa ze text:

„Predaj jedov
a žieravín
v maloobchode“

Nasledujúci text:

„Vykonávanie dražieb
mimo výkonu
rozhodnutia

stredoškolské vzdelanie
zakončené maturitnou
skúškou a 5 rokov praxe
v obchodnej činnosti“.

Redakcia